

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2015

Edita Ivančevičová

Univerzita Pardubice

Fakulta zdravotnických studií

**Motivační faktory studentů ke studiu oboru
Zdravotně-sociální pracovník**

Edita Ivančevičová

Bakalářská práce

2015

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Edita Ivančevičová**
Osobní číslo: **Z12088**
Studijní program: **B5350 Zdravotně sociální péče**
Studijní obor: **Zdravotně-sociální pracovník**
Název tématu: **Motivační faktory studentů ke studiu oboru Zdravotně-sociální pracovník**
Zadávající katedra: **Katedra porodní asistence a zdravotně sociální práce**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Studium literatury, sběr informací a popis současného stavu řešené problematiky.
2. Stanovení cílů a metodiky práce.
3. Příprava a realizace výzkumného šetření dle stanovené metodiky.
4. Analýza a interpretace získaných dat.
5. Zhodnocení výsledků práce.

Rozsah grafických prací: **dle doporučení vedoucího**
Rozsah pracovní zprávy: **35 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

1. ARMSTRONG, M. Řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1407-3.
2. KUTNOHORSKÁ, J.; M. CICHÁ a R. GOLDMANN. Etika pro zdravotně sociální pracovníky. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3843-7.
3. KUZNÍKOVÁ, I. Sociální práce ve zdravotnictví. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3676-1.
4. PLAMÍNEK, J. Tajemství motivace: Jak zařídít, aby pro vás lidé rádi pracovali. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1991-7.
5. PRICE, G. a P. MAIER. Efektivní studijní dovednosti: Odemkněte svůj potenciál. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2527-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Iva Špačková**
Katedra informatiky, managementu a radiologie

Datum zadání bakalářské práce: **1. října 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. července 2015**

prof. MUDr. Arnošt Peliant, DrSc.
děkan

L.S.

Mgr. Markéta Moravcová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 27. března 2015

Prohlašuji:

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré informace čerpané z literárních pramenů, které jsem v práci použila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 11. 6. 2015

.....

Edita Ivančevičová

Poděkování:

Mé poděkování patří vedoucí bakalářské práce paní Ing. Ivě Špačkové za odborné vedení a cenné rady, které mi pomohly tuto práci zpracovat. Také bych chtěla poděkovat za její vstřícnost při konzultacích, trpělivost a ochotu.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá motivačními faktory studentů ke studiu oboru Zdravotně-sociální pracovník (dále jen ZSP). Úvodní kapitoly práce charakterizují vývoj a specifika zdravotně-sociální práce v ČR. V následujícím textu pojednává o specifikách vzdělávání v tomto oboru, předpokladech pro výkon tohoto povolání a motivaci studentů. Ve výzkumné části je pomocí dotazníku zjišťováno, zda jsou studenti dostatečně motivováni ke studiu tohoto oboru a jaké faktory na to mohou mít vliv.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zdravotně-sociální pracovník, motivace, motivační faktory, vzdělávání, studenti

TITLE

Motivational factors of students for studying the specialization of medical social worker.

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with motivational factors of students for studying the field of medical social worker (further ZSP). Initial chapters of the thesis describe the development and features of Health and Social Work in the Czech Republic. The further text discovers the specifics of education in this field, the conditions for doing this job and students' motivation. With a help of the questionnaires it is in the research part investigated whether the students are sufficiently motivated for studying this field and which factors may affect it.

KEYWORDS

medical social worker, motivation, motivational factors, education, students

Obsah

Seznam ilustrací a tabulek	10
Seznam zkratk a značek	11
Úvod	11
Cíl práce.....	12
I Teoretická část	13
1 Zdravotně-sociální práce.....	13
1.1 Historie a vývoj zdravotně-sociální práce v ČR	13
2 Vzdělávání v oboru zdravotně-sociální pracovník	15
2.1 Historie.....	15
2.2 Současnost.....	16
2.2.1 Zákon č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů	17
2.2.2 Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.....	18
2.2.3 Cíl studijního oboru ZSP	18
3 Etická východiska a předpoklady k výkonu profese ZSP.....	19
4 Motivace.....	20
4.1 Definice	20
4.1.1 Motiv.....	21
4.1.2 Stimul.....	21
4.2 Typy motivace.....	22
4.2.1 Vnitřní motivace	22
4.2.2 Vnější motivace	22
4.3 Teorie motivace.....	23
4.4 Motivační profil	25

5	Motivace studentů ke studiu	26
5.1	Vysokoškolské studium	26
5.2	Charakteristika vysokoškolských studentů	27
5.3	Vlivy působící na motivaci vysokoškolských studentů	28
5.3.1	Vliv školního a třídního klimatu	28
5.3.2	Vliv učitele.....	28
5.3.3	Vliv přednášek	29
5.3.4	Vliv cvičení.....	30
5.3.5	Vliv nudy	30
5.3.6	Vliv hodnocení.....	31
5.3.7	Vliv rodiny	32
II	Výzkumná část	33
6	Metodika výzkumu	33
6.1	Výzkumné otázky.....	33
6.2	Charakteristika výzkumného vzorku.....	34
6.3	Zpracování získaných dat a jejich vyhodnocení	34
7	Analýza a zhodnocení dat.....	35
8	Diskuze.....	54
	Závěr	58
	Seznam bibliografických citací.....	59
	Seznam příloh.....	62

Seznam ilustrací a tabulek

Obrázek č. 1 Graf znázorňující studentovo očekávání od oboru ZSP	36
Obrázek č. 2 Graf znázorňující studentovu spokojenost s úplností skladby předmětů	37
Obrázek č. 3 Graf znázorňující spokojenost studentů se studijními předměty.....	38
Obrázek č. 4 Graf znázorňující inspiraci studentů vyučujícími.....	39
Obrázek č. 5 Graf důležitosti studentova sebevyjádření.....	40
Obrázek č. 6 Graf znázorňující stupeň motivace studentů	41
Obrázek č. 7 Graf znázorňující stupeň motivace studentů	42
Obrázek č. 8 Graf znázorňující dostatek odborných informací uplatňovaných v praxi	43
Obrázek č. 9 Graf znázorňující přínos praxe pro studenty	44
Obrázek č. 10 Graf znázorňující vyhovující pracoviště	45
Obrázek č. 11 Graf ukazující domněnky studentů o adekvátním finančním ohodnocení ZSP	46
Obrázek č. 12 Graf očekávané nástupní mzdy	46
Obrázek č. 13 Graf znázorňující studentovu domněnku o uplatnění ZSP na trhu práce	47
Obrázek č. 14 Graf rozhodnutí studentek o pokračování ve studiu oboru ZSP.....	48
Obrázek č. 15 Graf ukazující největší motivaci studentů oboru ZSP	49
Obrázek č. 16 Graf důležitosti určitých osob během studentova studia.....	50
Obrázek č. 17 Graf změny studentovi motivace v průběhu studia	51
Obrázek č. 18 Graf hodnocení celkové motivace k dokončení studia.....	51
Obrázek č. 19 Graf možného opětovného rozhodnutí o výběru oboru studia	52
Obrázek č. 20 Zastoupení pohlaví	53
Obrázek č. 21 Zastoupení ročníků	53
Tabulka č. 1 Důvod výběru oboru ZSP	35
Tabulka č. 2 Vyhodnocení doplňujících odpovědí k variantě „ano“	37
Tabulka č. 3 Vyhodnocení doplňujících odpovědí k variantě „ano“	44
Tabulka č. 4 Vyhodnocení doplňujících odpovědí k variantě „jiné“	49

Seznam zkratk a značek

ZSP – Zdravotně-sociální pracovník

SP – sociální pracovník

VŠŠP – Vyšší škola sociální péče

EEG – elektroencefalografie

EMG – elektromyografie

Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám motivačními faktory studentů ke studiu, což je pro mne jako studentku aktuálním tématem. Motivace jako taková je důležitá pro přirozené fungování lidského života vůbec. S motivací se lidé setkávají denně, a aby mohli fungovat nejen běžných denních činnostech, ale i při studiu, je důležité, aby je neustále něco motivovalo a pobízelo je k aktivitě. Dalo by se říci, že student takřka nikdy nestuduje bez jakékoliv vnitřní nebo vnější motivace, čímž se také bude zabývat teoretická část práce. Důležité je, aby studenti při studiu cítili jistou motivaci a mohli tak studovat s opravdovým zájmem.

V současné době se může zdát, že se opravdový zájem studentů studovat ve prospěch výkonu budoucího povolání vytrácí. Vytváří se tak dojem, že studenti studují hlavně pro získání titulu a s ním spojeného určitého profesního a společenského uznání, nikoliv proto, že se chtějí konkrétnímu oboru v budoucnu věnovat. V tomto případě se pak jejich přístup ke studiu může zdát benevolentnější, nežli tomu bylo u vysokoškolských studentů v minulosti. Jsou tu samozřejmě i studenti, kteří mají o obor opravdový zájem a chtějí se v něm dále rozvíjet. K tomu, aby student ZSP cítil potřebu prohlubovat své znalosti a dovednosti, je vždy potřeba určitých „spouštěčů“ v podobě motivačních faktorů, které mohou působit na studenty při jejich studiu.

Studenti mají většinou minimálně jeden stejný motivační faktor nebo zájem – úspěšně dokončit studium. Další motivační faktory se však mohou lišit, proto bakalářskou práci věnuji jejich výzkumu. Studenti si často kladou otázky typu – „Proč jsem si zvolil právě tento obor?“ nebo „Chci ho dále studovat?“ či „Mám vůbec předpoklady k tomu ho studovat?“ a odpovědi na tyto otázky mě jako jednu ze studentek samozřejmě zajímají.

Proto, aby byl utvořen komplexní pohled na danou problematiku, je tato bakalářská práce rozdělena na teoretickou a výzkumnou část. První kapitola teoretické části je zaměřena na shrnutí poznatků o vývoji profese ZSP v ČR z historického hlediska. Druhá kapitola je věnována vzdělávání v tomto oboru, včetně jeho vývoje až do současnosti. Ve třetí kapitole jsou charakterizovány předpoklady k výkonu ZSP a kapitola čtvrtá s pátou se zabývají problematikou motivace. Hlavní kapitolou výzkumné části je kapitola sedmá, která již analyzuje, vyhodnocuje a interpretuje výsledky výzkumu zaměřeného na motivaci studentů ke studiu oboru ZSP.

Cíl práce

Teoretický cíl: Zpracovat teoretické poznatky o oboru ZSP a popsat problematiku motivace vysokoškolských studentů.

Praktický cíl: Analyzovat motivaci studentů oboru ZSP a motivační faktory, které na ně působí.

Další cíle:

- zjistit spokojenost studentů při studiu oboru ZSP
- zjistit spokojenost studentů s odbornou praxí
- zjistit jaké motivační faktory mají na studenty vliv při studiu oboru ZSP a do jaké míry je ovlivňují

I Teoretická část

1 Zdravotně-sociální práce

Většina současných profesí, ať už jakéhokoliv charakteru, má často nějaký historický základ, na kterém určitá profese staví své pracovní postupy dodnes. Jednou z nich je i sociální práce, která má na našem území dlouholetou tradici, avšak tato profese neměla vždy tak snadný historický vývoj a sociální pracovníci se tak mohli potýkat s pocitem neuznání. Dnes se ale sociální práce stala významnou disciplínou, která se snaží navrátit rovnováhu společnosti. V následujících kapitolách je bakalářská práce zaměřena na vývoj profese zdravotně-sociálních pracovníků a jejich vzdělávání z historického hlediska po současnost.

1.1 Historie a vývoj zdravotně-sociální práce v ČR

Organizovaná pomoc potřebným se poskytovala církví na území České republiky již od středověku. Vznikaly řádové nemocnice, útulky pro chudé, zmrzačené, sirotky a jiné jedince v obtížné životní situaci. Budovaly se takzvané špitály (z latiny hospitale), které měly za úkol poskytnout střechu nad hlavou i těm nejchudším. Organizovaná léčebná péče se rozvíjela hlavně v renesanci a době osvícenství. První nemocnice u nás byla založena roku 1484 na území Menšího Města pražského – Městský špitál.

Od 16. století byly zakládány tzv. sirotčince neboli ústavy pro výchovu opuštěných dětí. V roce 1637 byly v Praze zřízeny ohřívárny pro žebrající a od poloviny 18. století se usilovalo o založení azylových a léčebných zařízení. Tato doba procházela řadou změn, například změnami v sociální a ekonomické sféře (Matoušek, 2001, s. 111-115).

Poté, před nástupem průmyslové revoluce byla v popředí sociálně pomáhajících institucí především rodina a po ní hned nejbližší komunita. Rodina však dodnes mnohdy stojí na první pozici v řadě pomáhajících institucí. V návaznosti na tento postoj se v dnešní sociální práci můžeme setkat s psychosociální podporou s tzv. Network therapy, což je terapeutické sociální působení širšího okolí, které má vliv na zlepšení kvality života těžce nemocného jedince.

V průběhu modernizace se společnost snažila řešit problémy spojené s péčí o zdraví a celkové blaho společnosti a právě v této době se stát začal propojovat se soukromými institucemi. Ve 20. století se z charitativní práce postupně stává disciplína s vlastním etickým kodexem. Tomu u nás předcházelo období první světové války. Narůstala potřeba sociální

práce vlivem negativních dopadů války. V sociální práci se pak začal odrážet psychiatrický koncept z důvodu řešení válečných neuroz. V tomto období to byli právě sociální pracovníci (dále jen SP) v nemocničním prostředí, kteří zformulovali první profesní organizaci v České republice (Kuzníková, 2011, s. 14).

Po druhé světové válce byly v ČR hluboké tradice sociální práce podkopány prosazovateli myšlenky, že je třeba, aby ze společnosti vymizely hlavně majetkové rozdíly. Sice se počet bohatých a chudých občanů zmenšil díky změnám ve vlastnických a příjmových poměrech, ale problémy, které ze společnosti díky tomuto opatření měly vymizet, nevymizely. Alespoň ne zcela. Poté, od roku 1990 se zejména v ekonomice začali prosazovat o změnu obdobně sebevědomí hlasatelé majetkové rovnosti ve společnosti, přitom však vzrostla nezaměstnanost, bezdomovectví, zločiny a různé jiné patologické jevy společnosti. Z tohoto důvodu si společnost začala vytvářet instituce pro řešení těchto sociálních problémů (Řezníček, 2000, s. 11).

V této době se začala otevírat i nová cesta ke vzdělávání SP (rozvoj vyšších odborných a vysokých škol) spolu s praktickým prováděním a řízením sociálních služeb (Havrdová, 1999, s. 7).

S vývojem sociální práce tedy vzrůstala snaha o zdokonalení systému vzdělávání v tomto oboru, čímž se bude zabývat následující kapitola. Dnes studium oboru zahrnuje i vysokoškolské vzdělávání, nově i vzdělávání ZSP. Vzhledem ke společenským změnám a s tím spojených narůstajících nejistot v životě člověka vznikají i nové teorie a metody sociální práce (Kuzníková, 2011, s. 17).

Podle Gulové (2011, s. 53) lze říct, že tato profese se dnes dostala do popředí a začala se měnit v respektovanou disciplínu, která se snaží napravit znevýhodněnou sociální situaci určitých skupin lidí, kteří potřebují pomoc a snaží se jim tak navrátit jejich rovnováhu. Podle Sokola a Trefilové (2008, s. 177) se však opomíjí její důležitost.

2 Vzdělávání v oboru zdravotně-sociální pracovník

2.1 Historie

Dříve pozici SP zastávali především lékaři, právníci či pedagogové. S narůstající potřebou profesionalizace tohoto oboru se do popředí dostávalo jejich odborné vzdělávání. Česká zemská komise pro péči o mládež pořádala v roce 1917 desetidenní kurz, což byl počáteční pokus o vzdělávání v tomto oboru. Roku 1918 zřídila Česká zemská komise Ženskou vyšší školu pro sociální péči s ročním studiem. Později byla škola přejmenována na Vyšší školu sociální péče (VŠSP) kvůli rozšířené výuce na dvouleté pomaturitní studium. Bohužel veřejnost se bránila akceptaci nově vzniklého povolání, jelikož byl výkon za mzdu profesionální sociální práce považován za nadbytečný. Proto došlo k založení spolku s názvem Organizace absolventek VŠSP, aby absolventky získaly zázemí a oporu. Tehdy byla poprvé zformulována definice sociální práce v ČR a to jako snaha za zlepšení hospodářských, existenčních, právních a zdravotnických poměrů lidí, kteří nejsou schopni se hájit samostatně. Studium na VŠSP poskytovalo vzdělání v teoretických předmětech, jako byly základy práva, psychologie, sociologie apod., které se doplňovalo o exkurze v sociálních a zdravotnických zařízeních s průběžným praktickým výcvikem. Absolutorium bylo podmíněno ústní závěrečnou zkouškou s předloženou písemnou prací. Vyučujícími byli především univerzitní profesori, docenti a odborníci z praxe. Úlohu této školy později převzala nově založená Masarykova státní škola zdravotní a sociální péče v Praze. Výuka na této škole byla sestavena tak, aby jak v teorii, tak i v praxi nastala rovnováha mezi zdravotnickými a sociálními disciplínami.

V Brně roku 1946 vznikla Dvouletá sociální škola, která byla ve svých začátcích pouze na středoškolské úrovni, ale její dobrá úroveň podnítila spolupráci vysokoškolských pedagogů brněnské sociální školy a pražských odborníků tak, že byla v Brně zavedena v roce 1946 vysokoškolská forma studia sociální práce. V této době působili SP v oblastech jako například sociální první pomoc, ústavní péče, péče o rodiny a jednotlivce, sociálně právní ochrana mládeže a v poradenství pro volbu povolání (Matoušek, 2001, s. 123-128).

Protože klíčovou roli ve vzdělávání hraje formování profesní role a získávání certifikátu, je vzdělávání významným tématem již od počátku vzniku oboru sociální práce. Koncem 80. let se již k tomuto tématu vyjadřovala i EU, která se prosazovala o uznávání získaných diplomů z oblasti sociální práce mezi státy EU. V této době padl návrh i na konvergenci vzdělání v různých zemích, a tak se sjednocování výuky začalo projevovat hlavně prostřednictvím výměnných praxí.

Dalším důležitým prvkem ve vzdělávání SP bylo vytvoření Minimálních standardů vzdělávání v sociální práci v r. 1993, k čemuž přispěla Koordinační rada pro minimální standardy v sociální práci. Založena byla také Asociace vzdělavatelů v sociální práci. K formování role SP také přispěla Společnost sociálních pracovníků vypracováním Etického kodexu (Havrdová, 1999, s. 12-15).

Mezinárodní federace sociálních pracovníků v roce 2004 v australském Adelaide přijala nový Mezinárodní etický kodex sociálních pracovníků. Kromě definic se také zabývala i etickými principy. Etický kodex sociálních pracovníků České republiky byl vydán Společností sociálních pracovníků v roce 1995, ale jeho poslední revize proběhla roku 2006 (Kutnohorská, Cichá, Goldmann, 2011, s. 84).

2.2 Současnost

V současné době lze studovat obor ZSP na vysokých školách pouze v bakalářském studijním programu, avšak není to jediné studium, kterým lze dosáhnout kvalifikace v tomto oboru. Odborné způsobilosti k výkonu ZSP může nabýt i člověk v jiných studijních programech, které definuje následující zákon.

2.2.1 Zákon č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů

Podlé zákona č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotnické péče, musí mít zdravotnický a jiný odborný pracovník:

- odbornou způsobilost,
- zdravotní způsobilost,
- bezúhonnost (ČR, 2004, s. 1452).

Kromě studijního oboru ZSP na VŠ získá ZSP podle tohoto zákona také odbornou způsobilost absolvováním:

- akreditovaného zdravotnického bakalářského nebo magisterského studijního oboru sociálního zaměření,
- nejméně tříletého studia oboru sociálního zaměření na VOŠ nebo VŠ a akreditovaného kvalifikačního kurzu ZSP nebo
- specializačního studia v oboru zdravotně-sociální péče po získané odborné způsobilosti všeobecné sestry.

Následující zákon definuje, co ZSP smí vykonávat.

2.2.2 Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách opravňuje sociální pracovníky vykonávat sociální šetření, řešit sociálně-právní problémy, poskytovat sociálně právní poradenství, vykonávat analytickou, metodickou a koncepční činnost, např. i sociálně rehabilitovat, realizovat depistáže, vykonávat odborné činnosti v zařízeních pro sociální prevenci a poskytovat krizovou pomoc.

Předpoklady k výkonu ZSP:

- způsobilost k právním úkonům,
- zdravotní způsobilost,
- bezúhonnost,
- odborná způsobilost (ČR, 2006, s. 1285).

2.2.3 Cíl studijního oboru ZSP

Cílem studijního oboru ZSP je získání odborné kvalifikace k samostatnému výkonu povolání ZSP bez odborného dohledu. Dokončením studia ZSP získává student možnost pracovat se všemi věkovými i cílovými skupinami lidí. Studium je zaměřeno především na přípravu studenta k provádění prevence, diagnostiky a rehabilitační péče ve zdravotně-sociální oblasti. Student má po dokončení bakalářského studia možnost dalšího studia v rámci celoživotního vzdělávání (Univerzita Pardubice, 2015).

V průběhu studia ZSP se studenti setkávají také s tzv. předmětem filosofie a etika, který pojednává o intelektuálních a profesionálních vlastnostech budoucích ZSP. Etickými otázkami sociální práce se studenti zabývají i v předmětu teorie a metody sociální práce. Za nedílnou součást ZSP se tedy považuje i etická výbava, která je důležitým hodnotícím prvkem při práci spočívající v komunikaci s lidmi. Etickými východisky a předpoklady ZSP se tedy bude zabývat následující kapitola.

3 Etická východiska a předpoklady k výkonu profese ZSP

Pojmem etika (z řeckého ethos = mrav, zvyk obyčej) můžeme chápat jako filosofickou disciplínu, která se zabývá mravností a morálním vědomím a jednáním. Etika také může posuzovat společnost z etického hlediska a určuje, co je považováno z hlediska morálky za normu. Tato disciplína úzce souvisí s obory, jako je biologie, psychologie, sociologie a jiné (Kutnohorská, Cichá, Goldmann, 2011, s. 17).

Profese velice náročná na etickou výbavu jedince je právě zdravotně-sociální práce, jelikož musí neustále řešit dilematické situace. ZSP musí mít nadhled a musí vědět, kdy a co nabídnout. Je to velice rozmanitý obor a pokaždé je velice individuální, vzhledem k velké odlišnosti jedinců, se kterými ZSP pracuje. Etický citlivý přístup také předpokládá, že ZSP má schopnost porozumět klientovi a jeho potřebám i schopnost vyhovět jeho požadavkům v rámci stanoveného rozsahu pomoci (Kuzníková, 2011, s. 13).

ZSP by měl být vybaven celou škálou schopností, osobnostních vlastností a odborných kompetencí, které mu umožňují správně diagnostikovat problém, řešit jej, nebo popřípadě klienta odkázat na jiné příslušné odborníky. U jedinců, kteří chtějí vykonávat tuto profesi je předpoklad, že budou vybaveni komunikační schopností, empatií, důvěryhodností a jistou zdatností (Hrozenská, Dvořáčková, 2013, s. 82).

Sociální práce je založena také hlavně na hodnotách demokracie, lidských právech a sociální spravedlnosti, proto se ZSP snaží dbát na lidská práva, která jsou vyjádřena především v dokumentech důležitých pro praxi, a to hlavně ve Všeobecné deklaraci lidských práv, Chartě lidských práv Spojených národů, v Úmluvě o právech dítěte a v dalších zákonech České republiky (Malíková, 2011, s. 299).

ZSP by měl být také dostatečně motivován při výkonu své profese, jelikož dříve se pomoc lidem poskytovala na základním principu motivu „*specificky láska křesťanská neboli láska k bližnímu*“ (Anzenbacher, 1990 cit. dle Kuzníková, 2011, s. 13). Lze tedy usuzovat, že právě tento motiv je jedním z nejdůležitějších pro lidi, kteří chtějí vykonávat profesi ZSP (Kuzníková, 2011, s. 13). Proto se motivací bude blíže věnovat následující kapitola.

4 Motivace

Mnoho autorů se v definici pojmu motivace liší, vykládají ho podle svého, a tak vznikají různé odchylky v definicích. Dalo by se říci, co autor, to jiný názor, ovšem základní princip definice motivace zůstává vždy takřka stejný - motivace je založena na vnitřních a vnějších faktorech, které nás ovlivňují.

4.1 Definice

Pojem motivace pochází z latiny a v překladu znamená hýbat, pohybovat. V latině se tento pojem značí „movere“ a vyjadřuje soubor vnitřních podnětů, které vedou k určitému jednání, či činnosti (Quitt, Kucharský, 2003, s. 446).

Podle Kopecké (2012, s. 28) se motivací rozumí soubor vnitřních a vnějších faktorů, které vedou k aktivizaci organismu. Organismus se soustřeďuje na uspokojení svých potřeb z důvodu udržení svého klidu a snaží se uspokojit bio-psycho-sociální potřeby pro svou rovnováhu.

Plamínek (2010, s. 14) ve své knize uvádí, že smyslem motivace je pozitivní přístup, jenž vede k jeho výkonu nebo určitému chování. Motivace nastává většinou ve chvíli, kdy na člověka působí vnitřní pohnutky (motivy) a vnější podněty (stimuly). Děláme-li něco pro danou věc na základě vnějších stimulů, potom mluvíme především o stimulaci, pokud jednáme na základě již existujících vnitřních motivů, mluvíme o motivaci.

Nakonečný (2014, s. 15-16) tvrdí, že motivace je intrapsychický proces, který probíhá v případě, že člověk cítí nějakou potřebu. Výsledkem toho by měl být vnitřní žádoucí stav, který je vyvolaný vnější pohnutkou, tzn., že pokud chceme dosáhnout jisté motivace, musíme mít podnět zvenčí, abychom mohli být motivováni. Je to způsob jednání, kterým dosahujeme uspokojení potřeby. Pojmy motivace a motiv vyjadřují vnitřní procesy či stavy, které jsou zaměřeny na dosažení cíle. Vnější podněty nejsou motivy, ale prostředky jejich realizace.

4.1.1 Motiv

Motiv můžeme považovat za základní jednotku motivace a vysvětluje, proč se naše chování ubírá určitým směrem a má určitou sílu. Existuje ve dvou variantách a to jako aktualizovaný motiv - ten který právě působí, a potencionální motiv – ten, který existuje jako aktuální dispozice, ale objeví se jen v určitých situacích, a tak se uplatní jako reálný motiv. Motivy si můžeme vykládat také jako příčiny chování, která nám dávají subjektivní smysl (Zachová, Šimíčková-Čížková, 2011, s. 41).

Podle Kopecké (2012, s. 29) jsou motivy pohnutky, které mají vnitřní i vnější hybné síly a tyto spouštěče chování a jednání dělíme na:

- impulzy, které vycházejí z našeho nitra (např. uspokojení žízně),
- incentive, které pochází z okolního prostředí (např. uvidíme něco hezkého),
- uvědomělé, to jsou ty, které si člověk uvědomuje (např. pocíťování změny klimatu, dosažení úspěchu, touha),
- neuvědomělé, to jsou ty, u nichž si naše chování nedovedeme zdůvodnit, pocházejí totiž z našich vnitřních rozporů, které jsou obsahem našeho vědomí, souvisí i s potlačenými pudy nebo touhami (např. náhle jsme změnili rozhodnutí v na první pohled jasné a přehledné situaci, zčervenali jsme nebo jsme na někoho byli agresivní).

4.1.2 Stimul

Slovo stimulus pochází z latiny a znamená pobídnutí nebo bodec, tedy to čím se poháněla zvířata. Stimuly mohou mít pozitivní, či negativní charakter, příkladem toho jsou odměny a tresty. Také mohou být hmotné a hmatatelné, či nehmotné (pochvala, povzbuzení) (Hospodářová, 2008, s. 100).

Stimul je tedy podnět, který vychází z vnějšího prostředí. O motivaci mluvíme tehdy, když jsou stimuly v harmonii s již existujícími vnitřními motivy, nebo žádoucí motivaci vyvolávají. Univerzální stimuly, které by na všechny lidi působily stejně, prakticky neexistují, avšak jako jedno z univerzálních stimulů se dají považovat peníze, které jsou v dnešní době považovány i jako hlavní materiální měřítko (Plamínek, 2011, s. 70).

4.2 Typy motivace

Rozlišují se dva typy motivace – vnitřní a vnější.

4.2.1 Vnitřní motivace

V případě této motivace si lidé sami vytváří své vnitřní hodnoty (faktory), podle kterých se pak řídí. Tyto faktory tvoří odpovědnost (pocit, že je práce důležitá, a že nad ní máme kontrolu), autonomii (volnost konání) a rozvíjení dovedností a schopností (Armstrong, 2007, s. 221).

Také bývá popisována jako tendence se angažovat v nějaké činnosti kvůli ní samotné. Příčinnou toho může být zvědavost, nebo radost z věci, která člověka baví. Člověk dělá danou věc bez vnějších pobídek a dostává se mu tak vlastního vnitřního uspokojení, pocitu hrdosti, nebo údivu nad nově objeveným (Mareš, 2013, s. 287).

Klasické faktory vnitřní motivace podle Daiglera (2008, s. 64) jsou činnosti, které jsou pro nás atraktivní, odpovědnost, prohlubování našich schopností, rozšiřování kvalifikace, uznání a výkon.

Vnitřní motivace je dlouhodobější a vznikne ve chvíli, pokud existuje souvislost mezi vnitřními motivy a vnějšími cíly (Daigler, 2008, s. 64).

4.2.2 Vnější motivace

Tato motivace se vyznačuje tím, že člověka motivuje něčím zvenčí. Může jí tvořit např. pochvala, odměny, ale i disciplinární řízení, kterými jsou tresty nebo kritika. I přesto, že vnější motivátory mohou působit výrazně a efektivně, často nemusí působit dlouhodobě (Armstrong, 2007, s. 221).

Podle Mareše (2013, s. 287) se vnější motivací rozumí provádění určitých činností bez přínosu vlastního vnitřního uspokojení. Jedinec musí být k daným činnostem přesvědčován a někdy i pobízen a dotlačen vnějšími podněty.

Typickými podněty podle Daigelera (2008, s. 64) jsou postavení a titul, privilegia, peníze, jistota a pracovní podmínky.

Pokud se vytratí podnět, vytratí se i motivace, proto z tohoto hlediska vnější motivace není dlouhodobě efektivní, protože by se muselo vnějšími podněty působit neustále, což je těžké (Daigeler, 2008, s. 64).

4.3 Teorie motivace

Teorie motivace je postavena na hlavní myšlence - přístup k motivaci. Zkoumá proces utváření motivací lidí a interpretuje jejich chování a jednání. Také proč vyvíjí určité úsilí k dosažení konkrétního směru. Teorie jsou soustředěny především na pomoc organizacím, které se snaží vést lidi a motivovat je (Armstrong, 2007, s. 219).

Jednou z nejnámějších teorií motivace je teorie zaměřená na obsah a jde o Maslowovu teorii uspokojení potřeb. Jedná se o teorii, která pojednává o podnikání jednotlivých kroků za účelem uspokojit potřeby a identifikovat potřeby hlavní, které ovlivňují naše chování (Armstrong, 2007, s. 223).

Podle Maslowovy teorie jsou potřeby hierarchicky uspořádány podle nejnáléhavějších po ty nejméně důležité. Podle pořadí důležitosti se jedná o potřeby fyziologické, bezpečnosti, společenské potřeby, potřeby váženosti a potřeby seberealizace. Lidé se tak snaží nejprve uspokojit potřeby nejnámější, tj. potřeby fyziologické a poté potřeby na vyšším stupni. Např. hladový člověk se nebude zajímat o věci ve světě umění, ani o to jak o něm smýšlí druzí, nebo zda dýchá špinavý vzduch. Tyto potřeby ustupují před potřebou se najíst, což je nejnámější fyziologická potřeba, poté se člověk zajímá o potřeby další (Keller, Kotler, 2007, s. 223).

Dodnes tato teorie hraje významnou roli, a má vliv na vnímání potřeb. Nebyla však empiricky ověřována, a tak se setkává i s kritikou pro svou zjevnou nepružnost a nekompromisnost. Není podloženo, že v každém případě se vždy člověk hierarchicky nejprve soustředí na uspokojení hlavní potřeby. I sám Maslow měl jisté pochybnosti o platnosti přesně upořádané hierarchie potřeb (Armstrong, 2007, s. 224).

Do teorií motivace patří i teorie instrumentality, která je založena na principu odměn a trestů tzv. politika cukru a biče. Vede k tomu, aby se lidé chovali žádoucím způsobem. Příkladem této teorie je, že člověk pracuje proto, aby měl přísun peněz. Tato teorie se také domnívá, že pokud bude člověk motivován k vyšším výkonům na základě odměn nebo trestů, bude tato motivace účinnější. Odměny jsou tedy závislé na skutečném výkonu. Tato teorie je ale bohužel založena pouze na velké kontrole pracovníku a nerespektuje tak řadu jiných lidských potřeb (Armstrong, 2007, s. 223).

Další teorií motivace je teorie zaměřená na proces. Zaměřuje se na psychologické procesy nebo síly, které ovlivňují motivaci, i na základní potřeby. Nazývá se i teorií kognitivní, vzhledem k jejímu zaměření na poznávání a vnímání pracovního prostředí člověka, a jak své prostředí chápe a dokáže jej interpretovat. Tato teorie má větší význam pro vedení lidí k motivaci nežli teorie potřeb, protože poskytuje realističtější vodítko pro metody motivování lidí. Vhodnými procesy podle Armstronga (2007, s. 224) jsou:

- očekávání (expektační teorie),
- dosahování cílů (teorie cíle),
- pocity spravedlnosti (teorie spravedlnosti).

Expektační teorie

Tato teorie je založena na síle očekávání, které může být založeno na dosavadních zkušenostech (upevňujeme si přesvědčení). Často se ale můžeme dostat do situace, od které na základě předchozích zkušeností něco očekáváme, která v danou chvíli to samé nepřinese, a tak naše motivace může spíše upadat. Motivace může fungovat tehdy, když je nějaký vztah mezi výkonem a dosaženým výsledkem (Armstrong, 2007, s. 225).

Teorie cíle

Teorie cíle je účinná, pokud existuje určitý vztah mezi náročnými stanovenými specifickými cíly jednotlivců a odezva na výkon těchto jednotlivců. Cíle však musí být přijatelné. (Latham, Lock, 1979 cit. dle Armstronga, 2007, s. 226).

Teorie spravedlnosti

Tato teorie se zabývá tím, jak lidé vnímají to, jak je s nimi zacházeno a jak je zacházeno s druhými. Spravedlivé zacházení je vnímáno tak, že je zacházeno s oběma stranami stejně. Tato teorie řízení lidí však neplatí vždy. Tam, kde je potřeba hierarchicky odlišit přístup k lidem, by se tato teorie jevila jako nespravedlivá vůči těm, kteří mají právo, aby se s nimi zacházelo diferencovaně. Teorie spravedlnosti tedy říká, že pokud chceme lidi vést k motivaci, musí se s nimi zacházet spravedlivě (Armstrong, 2007, s. 226).

4.4 Motivační profil

Pro každé naše jednání má rozhodující význam motivační profil. Je význačný svou dlouhodobou a trvalou motivační či přednostní orientací člověka. Je součástí celkového profilu osobnosti.

Základními dimenzemi motivačního profilu podle Vochozky et al. (2012, s. 242) jsou:

- situační zaměření – výhledové zaměření,
- individuální orientace – skupinová orientace,
- osobní orientace – neosobní orientace,
- činnost – pasivita,
- orientace na úspěch – morální uspokojení,
- zaměření směrem k podniku – zaměření směrem od podniku

V souvislosti s motivačním profilem mluvíme i o motivačním ladění a inklinaci osobnosti k různým pólům dimenzí, která se projevuje jistou stálostí. Motivační profil osobnosti se také vyznačuje preferencí k určitým potřebám a hodnotám v kontextu celkového zaměření osobnosti (Tureckiová, 2004, s. 68).

Následující kapitola se bude zabývat motivací studentů ke studiu, kteří mají podle mého názoru alespoň minimálně podobný motivační profil, kterým může být například dlouhodobá orientace člověka na úspěch, či morální uspokojení, ale i pasivita při studiu na vysoké škole.

5 Motivace studentů ke studiu

5.1 Vysokoškolské studium

„Vysoká škola není pouhým prostředkem k získání kýženého vzdělání a titulu, ale i přípravou na život, osvojením si řady návyků, umění samostatného rozhodování a myšlení, odpovědnosti za vlastní život“ (Bachrachová, Smejkal, 2007, s. 99).

I přesto, že existují mezi vysokými školami velké rozdíly, je studium na každé z nich vždy náročné, pokud jí chce student zdárně absolvovat. Mnoho lidí se domnívá, že je zapotřebí hlavně studentova inteligence, ovšem není to to jediné. K tomu aby student zdárně skončil školu, nesmí mu chybět píle a odhodlanost ke studiu. Pokud se ke studiu na vysoké škole rozhodne, mělo by to být výhradně jeho přání a nikoli jen vysněné přání rodičů, už z důvodu toho, že pokud se nerozhodne pro studium sám, je velká pravděpodobnost, že se studiem skončí dřív, nežli původně čekal (Bachrachová, Smejkal, 2007, s. 99).

Studium na vysoké škole by mělo být vždy výzvou a to hned v několika rovinách. Některou z rovin může být například věnování se co nejvíce svému oboru, čerpat co nejvíce vědomostí, být odpovědný za své studium a také efektivně využívat svůj čas. U těch studentů, kteří budou projevovat opravdový zájem o obor a budou se jej snažit do hloubky studovat, je velká pravděpodobnost, že budou ve svém studiu úspěšní, platí to však i naopak. I přes skutečnost, že na vysoké škole působí spousta vyučujících a poradců, kteří studenty podporují v učení a jejich zodpovědnosti, je však především na studentech, jak si budou při studiu počínat (Price, Maier, 2010, s. 13).

5.2 Charakteristika vysokoškolských studentů

U studentů se podle Hargašové et al. (2009, s. 231) prudce zvyšuje zájem o vysokoškolské studium, což má za následek velikou konkurenci mezi uchazeči. Dnes vysoké školy často přijímají uchazeče i bez výběrového řízení a tím tak nevěnují dostatečnou pozornost jejich vhodnému výběru. V současné době jsou studenti vysokých škol také heterogennější skupinou, mají rozdílný socio-kulturní původ a tvoří se i významné rozdíly mezi intelektuálním potenciálem a motivací studentů. U vysokoškolského studia se také předpokládá, že kromě všestranného vzdělání bude mít student i jistou dávku sociální zralosti, zájmovou motivaci a bude dostatečně motivován pro další rozvoj své osobnosti.

Také vzhledem k současnému pojetí vzdělanosti, které má dnes progresivní charakter, nejen že stoupá zájem o vysokoškolské vzdělávání, ale taktéž se mění i věková skladba studentů (Slavík et al., 2012, s. 96).

Dále můžeme vysokoškolské studenty rozdělit do čtyř skupin podle jejich motivu studovat a to na studenty, kteří se učí pro poznání a mají opravdový zájem o obor, který studují nebo na studenty, kteří se vzdělávají hlavně účelově pro získání diplomu a prestiže nebo na studenty, kteří studují hlavně z důvodu soutěživosti a chtějí uspět co nejlépe ve srovnání s ostatními či studenty, u kterých převládá hlavně sociální motivace neboli potřeba být s ostatními. Zájem každého pedagoga je motivovat všechny čtyři skupiny studentů. V praxi se ale typologie těchto studentů většinou prolíná. Nejceněnější skupinou bývají studenti z první skupiny, ty jsou ovšem z hlediska výuky nejnáročnější (Slavík et al., 2012, s. 19-20).

5.3 Vlivy působící na motivaci vysokoškolských studentů

5.3.1 Vliv školního a třídního klimatu

Ten kdo by měl být zasvěcen do směrů a cílů školy je hlavně vyučující. Měl by si být vědom i toho, jaké klima má ve škole a ve třídách utvářet, a společně by měl táhnout s kolegy za jeden provaz. Většina českých učitelů má ale jinou filozofii a představy o vzdělávání, tím pádem se neshodují v názorech, kam by měly směřovat cíle školy, a to má za následek velice rozdílné názory i na to, jaké klima by v dané škole mělo panovat. Například to, že každý učitel klade na své studenty jiné nároky, může studenty negativně ovlivňovat v jejich motivaci. Ovšem každý z vyučujících by měl mít prostudovány dokumenty školy, kde nalezne cíle školy a její strategii, která by měla přispět k naplňování jejich dlouhodobých cílů ve vzdělávání studentů (Čapek, 2010, s. 142).

5.3.2 Vliv učitele

Základní myšlenkou humanistické psychologie je, že učení není něco, co je na studentech prováděno, ale to co studenti sami provádějí. Aktivita ze strany studenta však nemůže proběhnout jen tak bez jeho vnitřní motivace. Ta by měla být povzbuzována motivací vnější, například ze strany učitele nebo rodiny (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 115).

Ideální je, když se studenti zapojují jak do vyučovacího tak i poznávacího procesu ze své vlastní vnitřní potřeby, tedy z vlastní motivace. Psychologický základ této myšlenky spočívá v tom, že není možné poznávat nějaký předmět bez aktivní myšlenkové účasti, tzn. nelze nikoho učit, pokud sám nechce. Dále si studenti lépe zapamatovávají věci, se kterými manuálně manipulují, nebo se nad nimi mohou zamýšlet, takže pokud si učitel bude počínat tak, aby u studentů vyvolal vnitřní potřebu učení a poznávání, docílí tak jejich motivaci k pozornosti a nemusí tak vyvíjet často neúčinný vnější tlak. Do určité míry je lidská aktivita k pozornosti spontánní, ale bohužel často vlivem dlouhých, nezáživných a obtížných přednášek tato motivace k pozornosti u studentů opadá a pociťují nudu. Vliv na pozornost může mít i sám vyučující, kdy se jeho projev může jevit jako monotónní, dlouhý a nezajímavý. Vliv na aktivitu studenta má i jeho únava mozkové kůry, které je ale možno předcházet rozmanitostí výuky (Podlahová et al, 2012, s. 81-82).

Ať si to dnešní společnost připouští, nebo ne, škola jako taková dnes ztratila něco ze svého původního lesku. Pro dnešního pedagoga to znamená, že už není odborníkem na informace, které může poskytnout studentovi, ale posunuje se do role odborníka zaměřeného na procesy, které pak může uplatnit při výuce, a tím tak studenta přivést k „chtění poznávat“ a tak ho aktivizovat (Mešková, 2012, s. 93-94).

Úkolem učitele je také navodit příjemnou atmosféru respektu a otevřenosti, kdy se snaží respektovat studenty a sám se tak cítí být členem studijní skupiny než autoritou. Také platí „Učitel otevírá dveře, vejít musí student sám.“ tzn., že učitel vytváří vhodné podmínky pro individuální učení studenta, na kterého poté přesouvá svou řídicí roli (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 121).

Učitel by měl také odhadnout, jaké motivy mají silnou váhu pro danou skupinu studentů, nebo jednotlivců. Podpora a motivace studentů ke studiu by měla být základním úkolem konstruktivně myslícího učitele, který chce vést své studenty k jejich aktivnímu přístupu (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 115).

5.3.3 Vliv přednášek

Většina vysokoškolské výuky dnes probíhá bez výrazné interakce, nahrává tomu i fakt, že většina přednášek není povinných. Učitelé tak často ani nemají přehled o tom, kdo jejich přednášky navštěvuje. Obvykle v průběhu semestru studentů na přednáškách ubývá, to může být způsobeno tím, že studenti cítí jistou nenáročnost předmětu a malou přísnost učitele, u něhož výklad téměř kopíruje studijní materiály (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 30).

Tyto všechny výše popsané faktory takřka vždy mohou způsobit, že bude student při studiu demotivován. Je potřeba si vymezit formu, jakou budou přednášky probíhat, aby student cítil potřebné nadšení.

Podle Rohlíkové a Vejvodové (2012, s. 33) to vyžaduje značnou učitelovu zkušenost. V počáteční fázi přednášky by měl vyučující formulovat problém a poté se na něj snaží společně se studenty najít řešení. Posiluje se tak citová a motivační sféra osobnosti studenta. Rozvíjením aktivní činnosti studenta usiluje učitel o studentovo vlastní sebeutváření (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 28).

Dnešní doba s sebou přináší i spoustu technologií, a tak je dnes součástí přednášek multimediální podpora všeho možného druhu od audionahrávek po videokonference a to vše proto, aby přednáška studenty zaujala a vtáhla je do odborné problematiky (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 33).

5.3.4 Vliv cvičení

Cvičení je jedna z forem vysokoškolské výuky, která většinou doplňuje přednášku. Na rozdíl od přednášek v nich studenti vykonávají praktické činnosti, nacvičují své dovednosti a snaží se propojovat teorii s praxí. Někdy však cvičení vzorně neplní všechny funkce, které jsou popsány níže. Studenti se mohou dostat do stavu, kdy pocítují nudu a cvičení je spíše demotivuje, jelikož se v nich vždy neodehrává to, co by studenti očekávali.

Podle Rohlíkové a Vejvodové (2012, s. 37) by cvičení měla být výcvikem intelektových, specifických praktických, tvůrčích a interpretačních dovedností studentů. Studenti by o cvičeních měli také ovládat dovednosti komunikační a rektorské. Tato forma výuky se obvykle uskutečňuje v méně početných skupinách o dvaceti členech. Uskutečňuje se buď klasicky ve škole, nebo i mimo ni. Předpokladem vysokoškolského učitele je znalost návaznosti přednášky na cvičení, jakých cílů chce o cvičeních dosáhnout a jak motivovat žáky ke spolupráci a aktivitě.

5.3.5 Vliv nudy

V odborné literatuře se uvádí, že hlavními složkami nudy jsou člověk a prostředí. Pokud jde o první složku, předpokládá se, že nuda může být přímo trvalou charakteristikou člověka, tedy jeho osobnostním rysem. V tom případě se nedokáže člověk sám zabavit nebo se pro něco nadchnout a vydržet u toho. Některé z uvedených rysů můžeme najít i mezi některými studenty. Pokud jde o složku druhou, tedy prostředí, můžeme brát v potaz učitele, který má rozhodně vliv na motivaci studentů, a v případě, kdy provádí nezáživné a benevolentní vyučovací činnosti, potom může výrazně tlumit studentovu motivaci (Mareš, 2013, s. 282).

Zjišťování nudy se provádí obvykle pomocí kvalitativního nebo kvantitativního přístupu. Pokud jde o kvalitativní přístup, pak se bude jednat o pozorování studentů v průběhu vyučování. Pozorování může být buď přímé, nebo se mohou uplatnit videozáznamy, díky nimž jsme poté schopni analyzovat pohyb studenta v lavici, jeho mimiku, směr a délku pohledů, nebo i studentovy činnosti, které nesouvisí s výukou. Další možností může být i polostrukturovaný rozhovor se studenty, kdy odpovídají na otázky: Co je podle vás nuda? Kdo za ní může? Co byste navrhovali vylepšit?

V kvantitativním přístupu se uplatňují dotazníky, v nichž lze stanovit, jakou má nuda podobu, nebo jaká je její míra. Nuda se dá posuzovat nejen z hlediska subjektivních pocitů studentů, ale i z přesných laboratorních výsledků. K tomu se používá například snímání aktivity mozku pomocí EEG nebo snímání aktivity svalů pomocí EMG (Mareš, 2013, s. 283-284).

5.3.6 Vliv hodnocení

Hodnocení studentů je nezbytná součást výchovně-vzdělávacího procesu, která má několik funkcí, též i motivační. Hlavní motivační charakter má průběžné hodnocení studentů. Hodnocení je stimulujícím prostředkem jen tehdy, pokud je správné a spravedlivé. Učitel může slovní hodnocení využít v každé části vyučovací hodiny jako metodu motivační, expoziční, fixační a diagnostickou (Mešková, 2012, s. 115).

Na základě učitelova hodnocení mohou studenti zažívat úspěch, či neúspěch a to se odrazí na jejich motivaci, kdy jsou buď hodnocením motivováni, nebo i částečně demotivováni. Hodnocení se může stát pro studenta významnou pobídkou (odměnou za výkon), nebo jej může také výrazně negativně ovlivnit a znechutit mu práci ve škole v některém z předmětů nebo u konkrétního učitele. Motivace žáka ve škole je jeho vlastní chtíč dále se učit a k tomu je potřeba vždy silnější emocionální impuls. Tímto impulsem může být právě ono hodnocení (Kolář, Šikulová, 2005, s. 45).

5.3.7 Vliv rodiny

„Rodina je primární skupinou, kterou si sice nevybíráme, ale vztahy v ní jsou pro každého tím nejvýznamnějším a široce i hluboce formujícím sociálním prostředím. Rodina je místem dynamického uspokojování či frustrace řady potřeb a stálým zdrojem životních zkušeností i poznatků“ (Čačka, 2000, s. 301).

Podle Vágnerové (2000, s. 227) platí, že pokud rodiče mají vyšší status, tím jsou i větší ambice jejich potomka, v tomto případě studenta. Mezi studenty a uční se míra tendence ke ztotožnění s rodičem v profesní oblasti neliší a projevuje se téměř ve stejné míře. Také čeští studenti ve srovnání s ostatními studenty z jiných států vykazují daleko významnější návaznost na rodinu, než například studenti z Anglie nebo Francie, kteří se snaží být více soběstační a zodpovědní za svá rozhodnutí při volbě budoucího povolání.

II Výzkumná část

V druhé části bakalářské práce je uvedena zpracovaná metodika a vyhodnocení dotazníkového šetření.

6 Metodika výzkumu

Při získávání dat pro bakalářskou práci byl zvolen kvantitativní výzkum formou nestandardizovaného anonymního dotazníku s vlastní konstrukcí. Dotazník obsahoval 22 otázek a je obsahem přílohy. Otázky v dotazníku byly uzavřené (výběrové) a polouzavřené (výběrové otázky s textovou odpovědí). Před hlavní distribucí dotazníku za účelem dosažení plnohodnotných odpovědí byl nejprve rozdán pilotní dotazník 7 studentům oboru ZSP a následně byl upraven tak, aby byl pro studenty srozumitelný. Získaná data ze zkušebních dotazníků použita pro výsledek výzkumu nebyla.

Poté byl dotazník rozdán mezi studenty druhého a třetího ročníku oboru ZSP. Bylo rozdáno celkem 70 dotazníků. 80 % z nich se vrátilo vyplněných (tj. 56 dotazníků), z čehož 58 % (tj. 29 dotazníků) bylo z druhého ročníku a 42 % (tj. 27 dotazníků) bylo z třetího ročníku. Výzkum probíhal v období únor – březen 2015 na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice.

6.1 Výzkumné otázky

Na základě stanovených cílů bakalářské práce byly sestaveny tyto výzkumné otázky:

1. Výzkumná otázka: Které motivační faktory vedou studenty ke studiu oboru Zdravotně-sociální pracovník?
2. Výzkumná otázka: Ovlivňuje školní praxe motivační faktory studentů v průběhu studia?

6.2 Charakteristika výzkumného vzorku

Výzkumu se účastnilo celkem 56 respondentů. Ve zvoleném souboru byli pouze studenti z druhého a třetího ročníku oboru ZSP, z toho jediný respondent byl mužského pohlaví. Do výzkumného vzorku nebyli zahrnuti studenti prvního ročníku pro nedostatečnou zkušenost s praxí a krátkou dobu studia, čehož se výzkum především týkal.

6.3 Zpracování získaných dat a jejich vyhodnocení

Pro zpracování získaných dat z dotazníkového šetření jsem použila Microsoft Office Excel 2007 ke zpracování grafů a tabulek. Získaná data byla vyhodnocena pomocí popisné statistiky v absolutní (n_i) a relativní (f_i) četnosti. Absolutní četnost vyjadřuje počet studentů, kteří odpověděli na danou otázku. Relativní četnost představuje podíl absolutní četnosti a rozsahu souboru a je udávána v procentech.

7 Analýza a zhodnocení dat

Otázka č. 1: Proč jste si vybral/a právě obor ZSP? Vyberte jen jednu nejzásadnější odpověď.

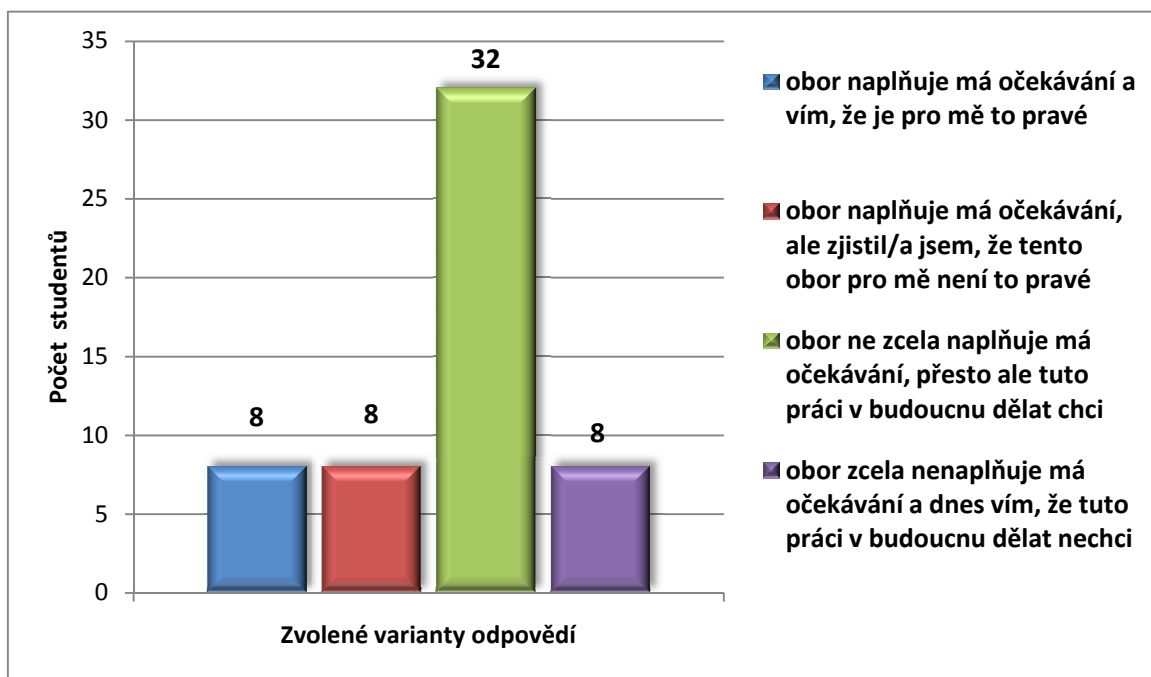
Tabulka č. 1 Důvod výběru oboru ZSP

Odpovědi	n_i	f_i
Zájem o obor	8	14
Chci pomáhat lidem	20	36
Rozhodla dostupnost školy (blízkost mého bydliště)	1	2
Obor mi byl doporučen známým	1	2
Bylo to přání mé rodiny	0	0
Nevěděl/a jsem, do čeho jdu, byla to pro mě výzva	4	7
Toto studium mi umožnilo navázat na střední školu	6	11
Rodinná tradice	0	0
Na školu šli studovat mí kamarádi	0	0
Nepřijali mě na obor, o který jsem původně měla zájem	10	18
Zajímavá práce v budoucnu	3	5
Prestiž a image oboru	0	0
Jiné	3	5

V této otázce měli respondenti vybrat nejvýznamnější odpověď, která podle nich hrála roli při jejich výběru oboru ZSP. **Nejvíce respondentů tedy 20 (36 %), volilo jako nejčastější odpověď touhu pomáhat lidem.** 10 respondentů (18 %) se rozhodlo na základě nepřijetí na obor, o který měli původně zájem, 8 respondentů (14 %) mělo čistě o obor zájem, 6 respondentům (11 %) umožnil tento obor navázat na střední školu, pro 4 respondenty (7 %) to byla výzva, nevěděli, do čeho jdou, 3 respondentům (5 %) se obor jevil jako zajímavá práce v budoucnu, 3 respondenti (5 %) si zvolili tento obor z jiných důvodů,

u 1 respondenta (2 %) rozhodla dostupnost školy (blízkost jeho bydliště) a 1 respondentovi (2 %) byl obor doporučen známým. Ostatní varianty odpovědí nebyly respondenty zvoleny.

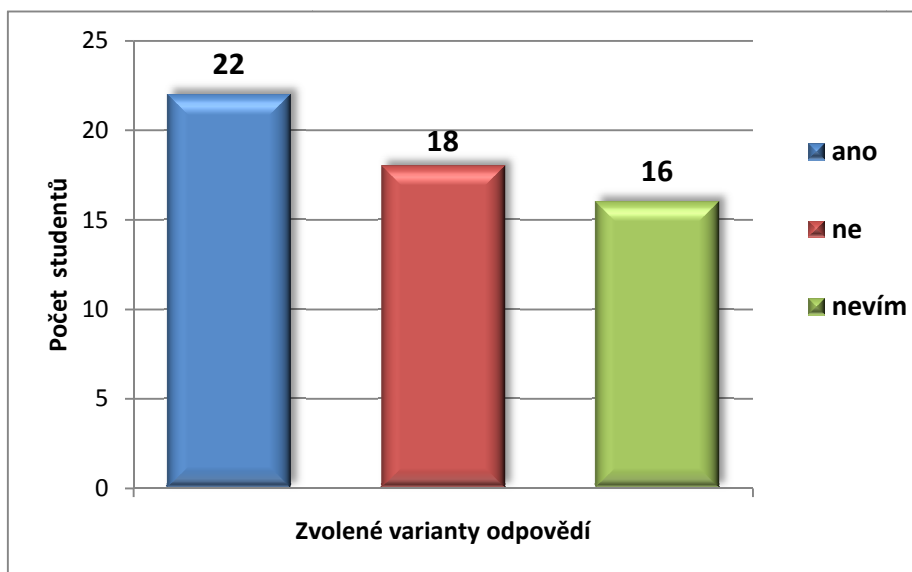
Otázka č. 2: Splňuje studium tohoto oboru Vaše očekávání a víte, že je to pro Vás to pravé?

Obrázek č. 1 Graf znázorňující studentovo očekávání od oboru ZSP

Z grafu vyplývá, že obor ne zcela naplnil očekávání největšího počtu studentů, přesto ale tuto práci v budoucnu dělat chtějí. Tuto odpověď vybralo 32 respondentů (58%). Každá zbývající možnost byla zvolena vždy 8 respondenty (14%). Jednalo se o možnosti: „obor naplňuje má očekávání a vím, že je pro mě to pravé“, „obor naplňuje má očekávání, ale zjistil/a jsem, že tento obor není to pravé“ a „obor zcela nenaplňuje má očekávání a dnes vím, že tuto práci v budoucnu dělat nechci“.

Otázka č. 3: Postrádáte některé předměty při studiu oboru ZSP? Pokud zvolíte odpověď ano, vypište prosím, které.

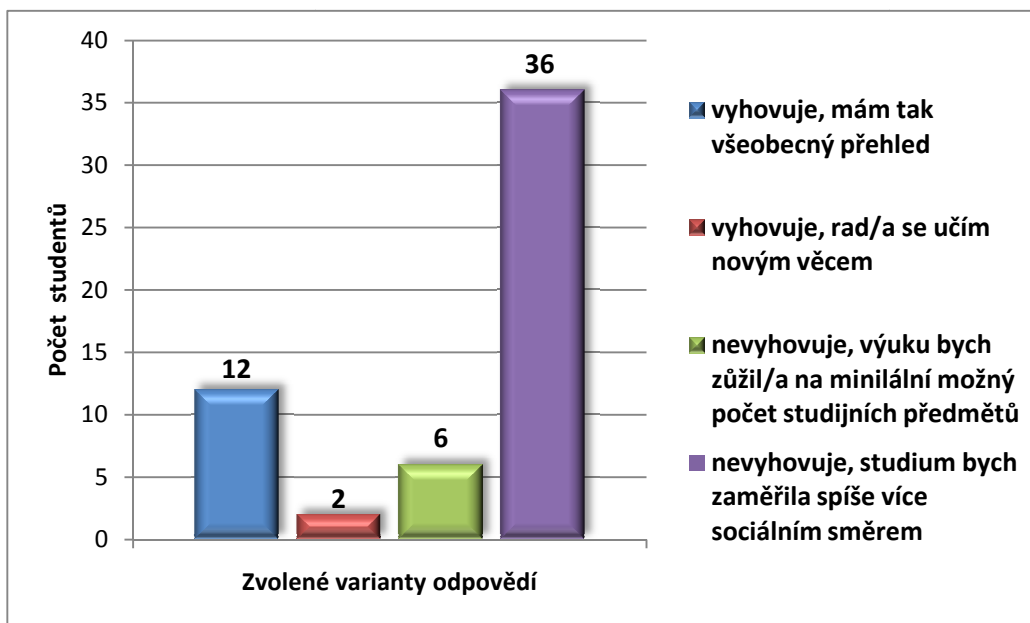
Obrázek č. 2 Graf znázorňující studentovu spokojenost s úplností skladby předmětů

Tabulka č. 2 Vyhodnocení doplňujících odpovědí k variantě „ano“

Odpovědi	n_i
Postrádám více sociálních předmětů	9
Postrádám předměty zaměřené na praxi (jak to na praxi chodí)	3
Právo	3
Tělocvik	2
Komunikace a psychologie	2
Předměty, které se zkoušejí u státní zkoušky, mají malou časovou dotaci	1
Nedostatky spíše v obsahu předmětů nežli postrádání samotného předmětu	1
Základy ošetřovatelství	1

Tato otázka byla polouzavřená (výběrová otázka s textovou odpovědí). **22 respondentům z oslovených 56 (tj. 39 %) některé předměty, při studiu oboru ZSP, chybí.** Dalších 18 respondentů (32 %) je se skladbou nabízených předmětů spokojeno. Zbývajících 16 (29 %) volilo odpověď „nevím“. Respondenti, kteří v dotazníku uvedli, že některé předměty při studiu oboru ZSP postrádají, měli možnost svou odpověď blíže upřesnit, viz vyhodnocení v tabulce č. 2. Z ní vyplývá, že 9 respondentům chybí více předmětů sociálního charakteru, 3 respondenti postrádají předměty zaměřené na praxi (jak to na praxi chodí), 3 respondenti právo, 2 respondenti tělocvik, 2 respondenti komunikaci a psychologii. Jeden z respondentů se domnívá, že předměty, které mají studenti oboru ZSP u státních zkoušek, mají malou časovou dotaci, další jeden respondent vidí nedostatky spíše v obsahu jednotlivých předmětů, než v jejich úplné absenci a jeden respondent postrádá předmět ze základů ošetřovatelství.

Otázka č. 4: Vyhovuje Vám množství a poměrně velká rozmanitost studijních předmětů, nebo byste raději dali přednost užšímu zaměření výuky?

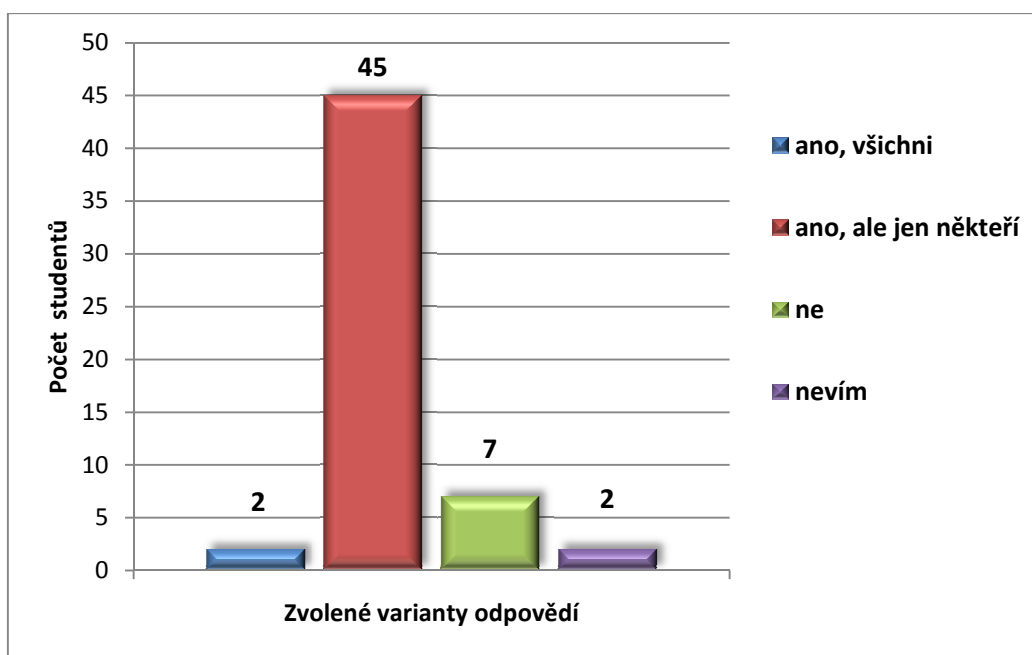

Obrázek č. 3 Graf znázorňující spokojenost studentů se studijními předměty

Na tuto otázku odpovědělo 14 respondentů (25 %) kladně a 42 respondentů (75 %) záporně. Respondenti volili nejčastěji variantu „nevyhovuje, studium bych zaměřila spíše více sociálním směrem“ (celkem 36 respondentů, tj. 64 %). Druhá nejčastější odpověď byla „vyhovuje, mám tak všeobecný přehled“ (12 respondentů, tj. 21 %). Možnost „nevyhovuje,

výuku bych zúžil/a na minimální možný počet studijních předmětů“ zvolilo 6 respondentů (11 %). Nejmenší počet respondentů (2 respondenti, tj. 4 %) vybralo variantu „vyhovuje, rád/a se učím novým věcem“.

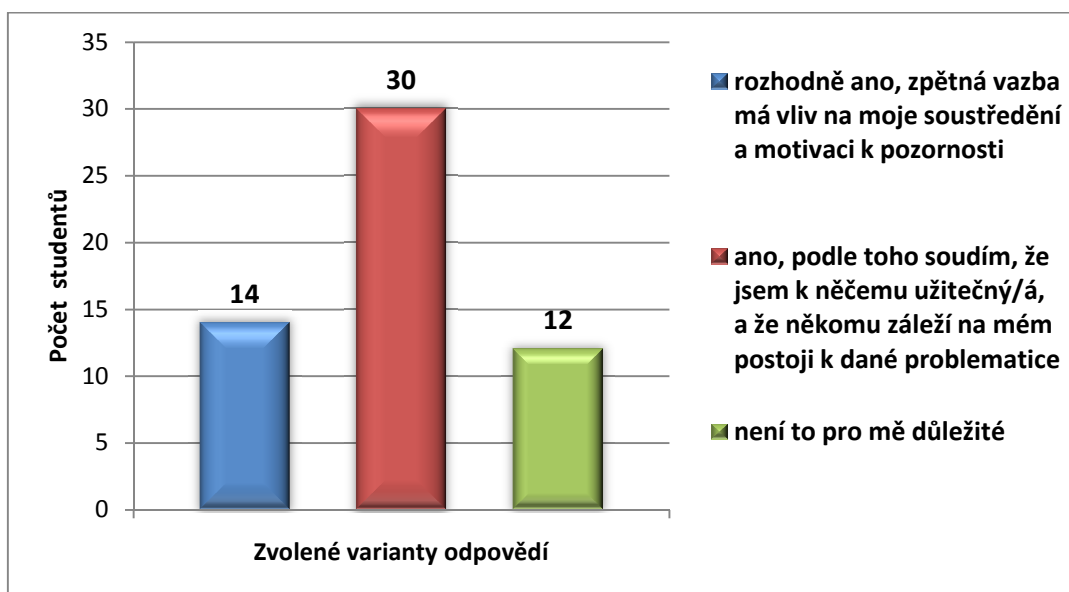
Otázka č. 5: Inspirují Vás vyučující?

Obrázek č. 4 Graf znázorňující inspiraci studentů vyučujícími

Z tohoto grafu vyplývá, že respondenti motivováni vyučujícími jsou, ale jen některými. Takto odpovědělo 45 respondentů (79%). Dalších 7 respondentů (13%) odpovědělo, že vyučující je vůbec nemotivují. 2 respondenti (4%) odpověděli, že je motivují všichni vyučující a další 2 respondenti (4%) zvolili odpověď „nevím“.

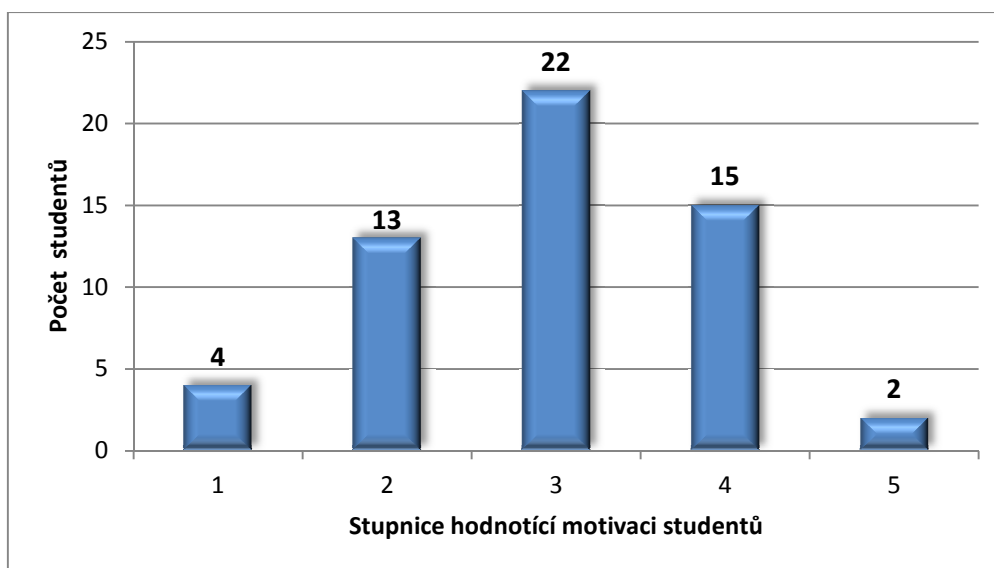
Otázka č. 6: Je pro Vás důležité, aby Vám vyučující dali dostatek prostoru k sebevyjádření při výuce?

Obrázek č. 5 Graf důležitosti studentova sebevyjádření

Z tohoto grafu je patrné, že nejčastější zvolenou možností byla možnost „ano, podle toho soudím, že jsem k něčemu užitečný/á, a že někomu záleží na mém postoji k dané problematice“. Tuto možnost zvolilo 30 respondentů (54%). Dalších 14 respondentů (25%) zvolilo možnost „rozhodně ano, zpětná vazba má vliv na moje soustředění a motivaci k pozornosti“ a pro 12 respondentů (21%) není důležité, aby jim vyučující dával prostor k sebevyjádření.

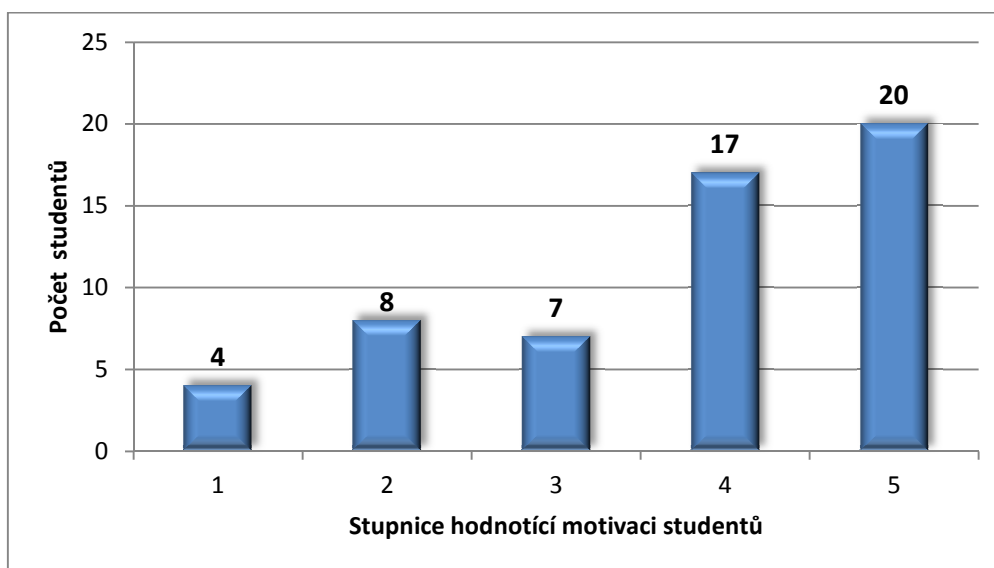
Otázka č. 7: Motivují Vás praktické školní vyučovací hodiny (cvičení)?

Obrázek č. 6 Graf znázorňující stupeň motivace studentů

U této otázky měli respondenti za úkol zhodnotit jejich stupeň motivace a na stupnici od 1-5 vyznačit, jak je motivují praktické školní vyučovací hodiny neboli cvičení s tím, že čím větší číslo, tím horší stupeň motivace. **Z tabulky vyplývá, že studenti jsou cvičeními „středně“ motivováni. Nejčastější odpovědí bylo z nabídnuté škály číslo „3“, kterou zvolilo 22 respondentů (39 %).** Možnost „1“ zvolili 4 respondenti (7 %), možnost „2“ zvolilo 13 respondentů (23 %), možnost „4“ zvolilo 15 respondentů (27 %) a možnost „5“, tedy nejhorší stupeň motivace zvolili 2 respondenti (4 %).

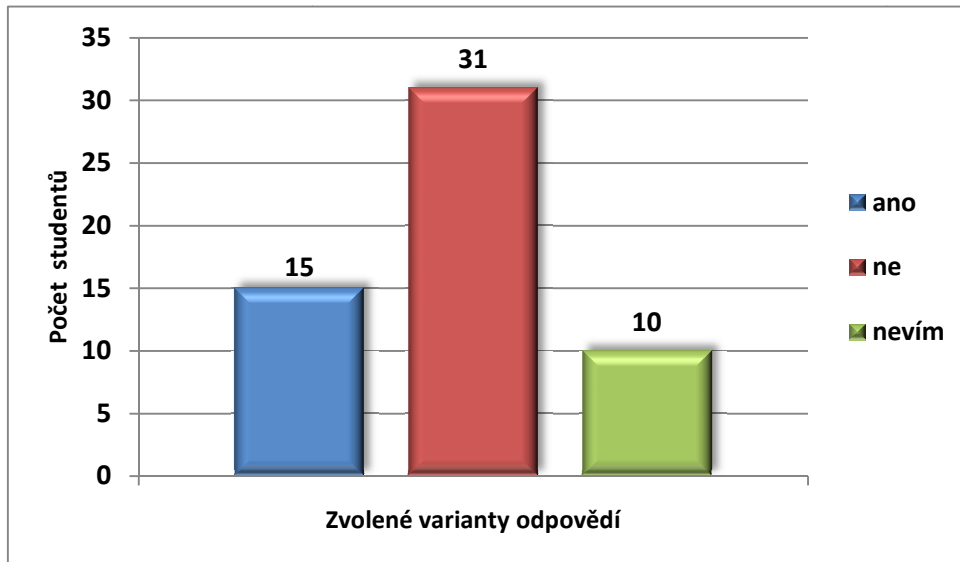
Otázka č. 8: Motivuje Vás finanční odměna (stipendium) za dobré studijní výsledky?

Obrázek č. 7 Graf znázorňující stupeň motivace studentů

V otázce č. 8 respondenti hodnotili, do jaké míry jsou motivováni finanční odměnou neboli stipendiem za dobré studijní výsledky a poté měli vyznačit jejich motivaci ve škále na stupnici od 1-5, s tím že čím větší číslo, tím horší stupeň motivace. **Ze zjištěných výsledků vyplývá, že studenty stipendium spíše nemotivuje. Nejvíce respondentů totiž zvolilo možnost „5“, tedy nejhorší stupeň motivace. Tuto možnost zvolilo 20 respondentů (36 %).** Další možnost „4“ zvolilo 17 respondentů (30 %), možnost „3“ zvolilo 7 respondentů (13 %), možnost „2“ zvolilo 8 respondentů (14 %) a možnost „1“ tedy nejvyšší stupeň motivace zvolili 4 respondenti (7 %).

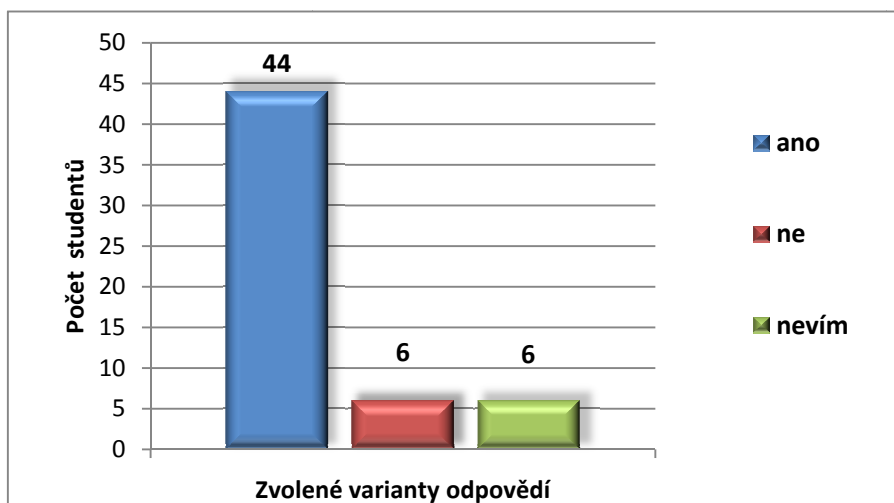
Otázka č. 9: Dostává se Vám dostatek odborných informací při studiu oboru ZSP, které lze následně uplatnit při školní praxi?

Obrázek č. 8 Graf znázorňující dostatek odborných informací uplatňovaných v praxi

Z grafu je zřejmé, že největší skupina respondentů odpověděla záporně. 31 respondentů (tj. 55 %) se domnívá, že se jim nedostává dostatek odborných informací, které mohou následně uplatnit při školní praxi. Dalších 15 respondentů (27 %) zvolilo možnost „ano“ a 10 respondentů (18 %) zvolilo možnost „nevím“.

Otázka č. 10: Je pro Vás praxe v průběhu studia přínosem? Pokud ano, uveďte, prosím konkrétně.

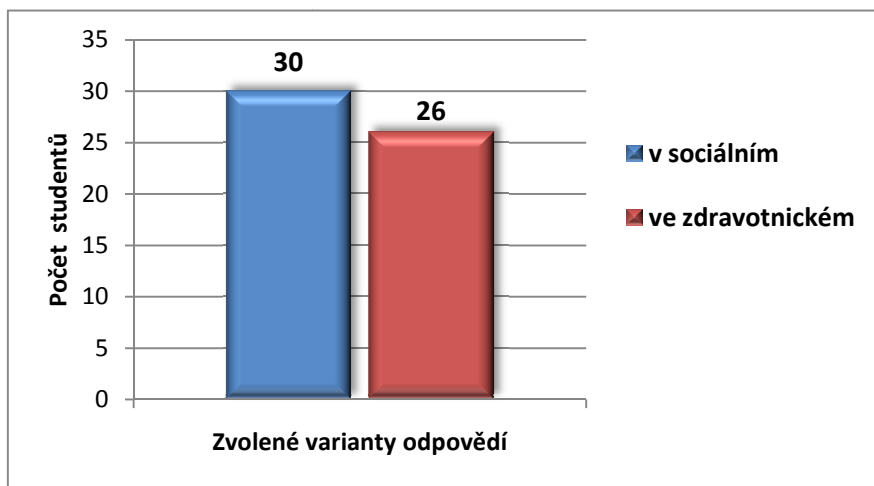
Obrázek č. 9 Graf znázorňující přínos praxe pro studenty

Tabulka č. 3 Vyhodnocení doplňujících odpovědí k variantě „ano“

Odpovědi	n_i
Díky praxi vím, v čem spočívá náplň práce ZSP	8
Možnost si porovnat teorii s praxí	7
Větší přínos poznatků z praxe nežli ze školy	6
Díky praxi vím, jak práce v tomto oboru doopravdy chodí	6
Je přínosná z pohledu řešení konkrétních situací s konkrétními lidmi	5
Nově nabyté informace a zkušenosti	5
Záleží na typu zařízení	3
Přínosná je, když probíhá v nemocnici	2
Praxe mi pomáhá k lepšímu studiu při výuce	1
Je přínosná, pokud jsme v úzkém kontaktu se sociální pracovníci	1

Tato otázka byla polouzavřená. V případě kladné odpovědi měli respondenti možnost ji ještě dále rozvést. Odpovědi byly pak následně vyhodnoceny v tabulce č. 5. **V grafu můžeme vidět, že pro většinu respondentů je praxe v průběhu studia přínosná. Takto odpovědělo 44 respondentů (78 %), kteří svou odpověď doplnili.** Z tabulky č. 5 vyplývá, že 8 respondentů (14 %) díky praxi ví, v čem spočívá náplň práce ZSP, 7 respondentů (13 %) si díky praxi může porovnat teorii s praxí, pro 6 respondentů (11 %) mají větší přínos poznatky z praxe, nežli ze školy, 6 respondentů (11 %) díky praxi ví, jak doopravdy práce v tomto oboru chodí, pro 5 respondentů (9 %) je praxe přínosná z pohledu řešení konkrétních situací s konkrétními lidmi, 5 respondentům (9 %) praxe přináší nově nabyté informace a zkušenosti, 3 respondenti (5 %) uvedli, že je praxe přínosná, ale záleží na typu zařízení, 2 respondenti (4 %) uvedli, že je praxe přínosná, když probíhá v nemocnici, 1 respondentovi (2 %) praxe pomáhá k lepšímu studiu při výuce a pro 1 respondenta (2 %) je praxe přínosná, pokud je respondentka v úzkém kontaktu se sociální pracovníci. Pro dalších 6 respondentů (11 %) praxe přínosná není a zbývajících 6 respondentů (11 %) zvolilo možnost „nevím“.

Otázka č. 11: Vyhovuje Vám praxe spíše v sociálním nebo zdravotnickém zařízení?

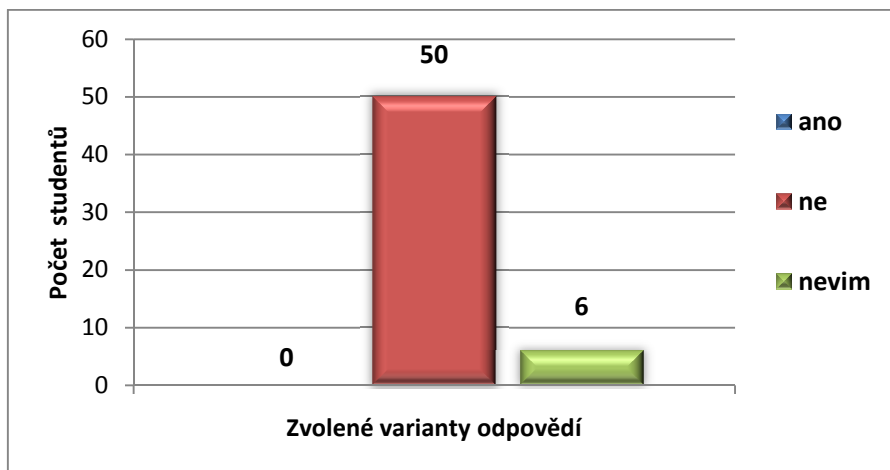

Obrázek č. 10 Graf znázorňující vyhovující pracoviště

V této otázce se zjišťovalo, v jakém zařízení studentům praxe více vyhovuje. **Respondentům vyhovuje více praxe v sociálním zařízení, i když rozdíl ve volbě typu zařízení je nepatrný. 30 respondentek (54 %) dává přednost praxi v sociálním zařízení.**

Druhou možnost „ve zdravotnickém zařízení“ zvolilo 26 respondentů (46 %), tj. pouze o 4 respondenty méně.

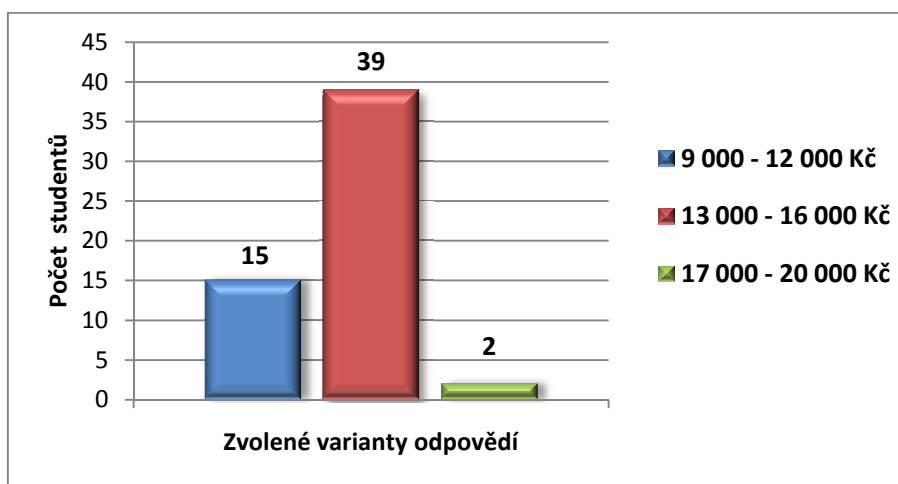
Otázka č. 12: Jedním z motivačních faktorů k výkonu povolání je finanční odměna. Myslíte si, že finanční ohodnocení ZSP je adekvátní k jejich náplni práce a pracovnímu nasazení?

Obrázek č. 11 Graf ukazující domněnky studentů o adekvátním finančním ohodnocení ZSP

V grafu vidíme, že většina respondentů, tedy 50 (89 %) si myslí, že finanční ohodnocení ZSP není adekvátní k jejich náplni práce a pracovnímu nasazení. Zbýlých 6 respondentů (11 %), neví. Možnost „ano“ nezvolil nikdo.

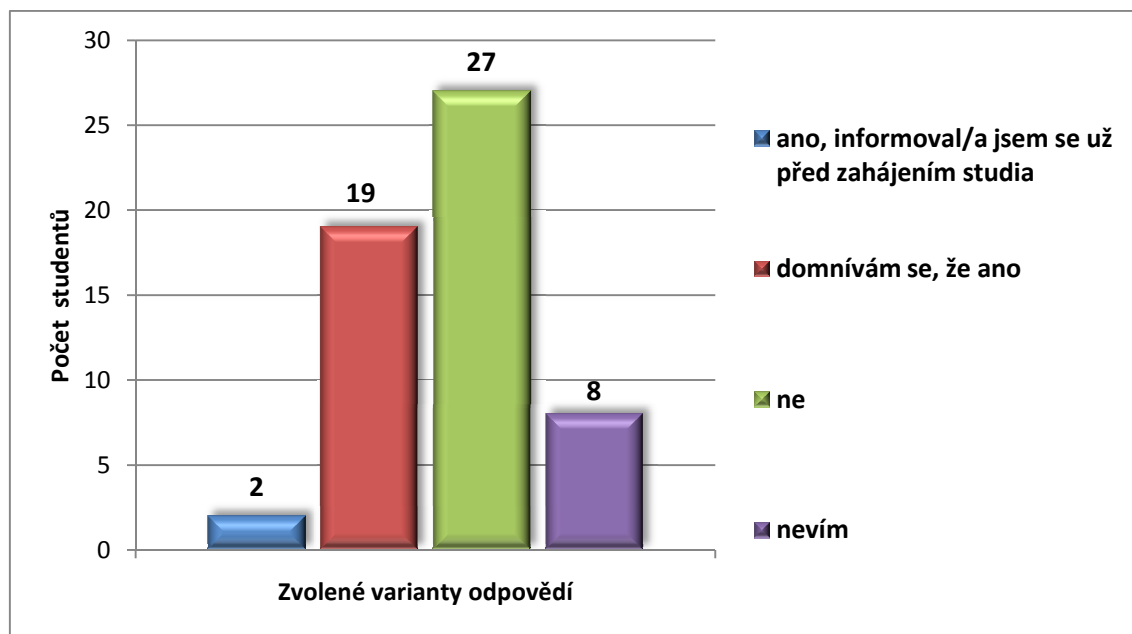
Otázka č. 13: Jakou nástupní čistou mzdu očekáváte po dokončení studia oboru ZSP?

Obrázek č. 12 Graf očekávané nástupní mzdy

Ze zjištěných údajů vyplynulo, že nejvíce respondentů očekává čistou nástupní mzdu 13 000 – 16 000 Kč. Tuto možnost zvolilo 39 respondentek (69 %). 15 respondentů (27 %) očekává 9 000 – 12 000 Kč. Nejvyšší čistou mzdu, tedy 17 000 – 19 000 Kč po dokončení studia oboru ZSP očekávají 2 respondenti (4 %).

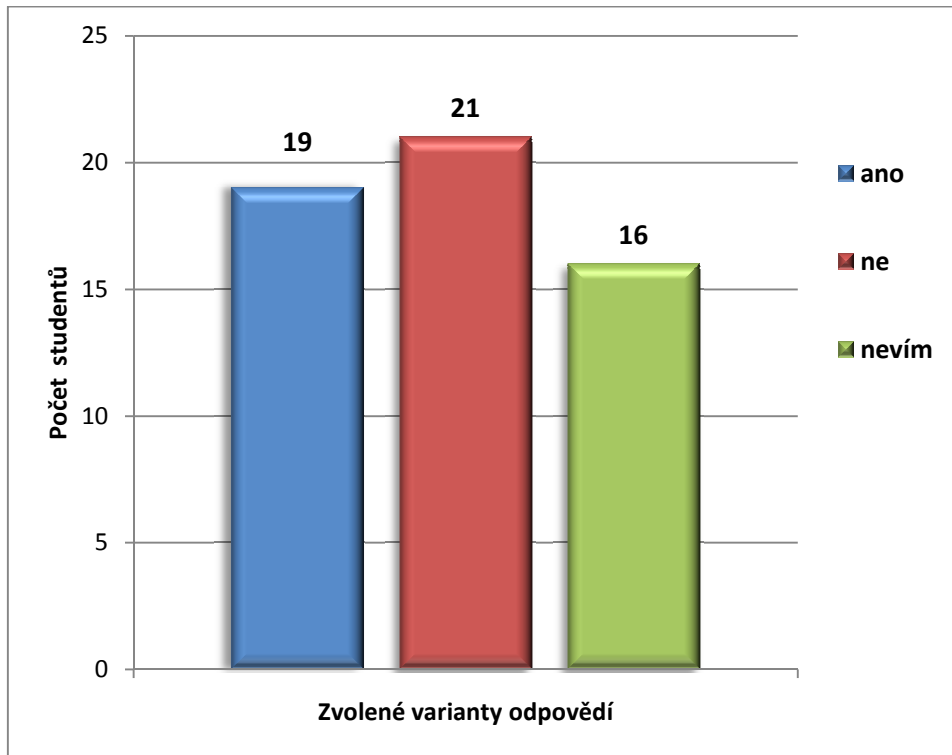
Otázka č. 14: Myslíte si, že ZSP se snadno uplatní na trhu práce?

Obrázek č. 13 Graf znázorňující studentovu domněnku o uplatnění ZSP na trhu práce

V grafu je nejvíce zastoupena skupina respondentů, kteří se domnívají, že uplatnění ZSP na trhu práce není snadné. Takto se vyjádřilo celkem 27 respondentů (48 %). Možnost „domnívám se, že ano“ zvolilo 19 respondentů (34 %), možnost „ano, informoval/a jsem se už před zahájením studia“ zvolili 2 respondenti (4%) a zbylých 8 respondentů (14 %) nemá jasný názor.

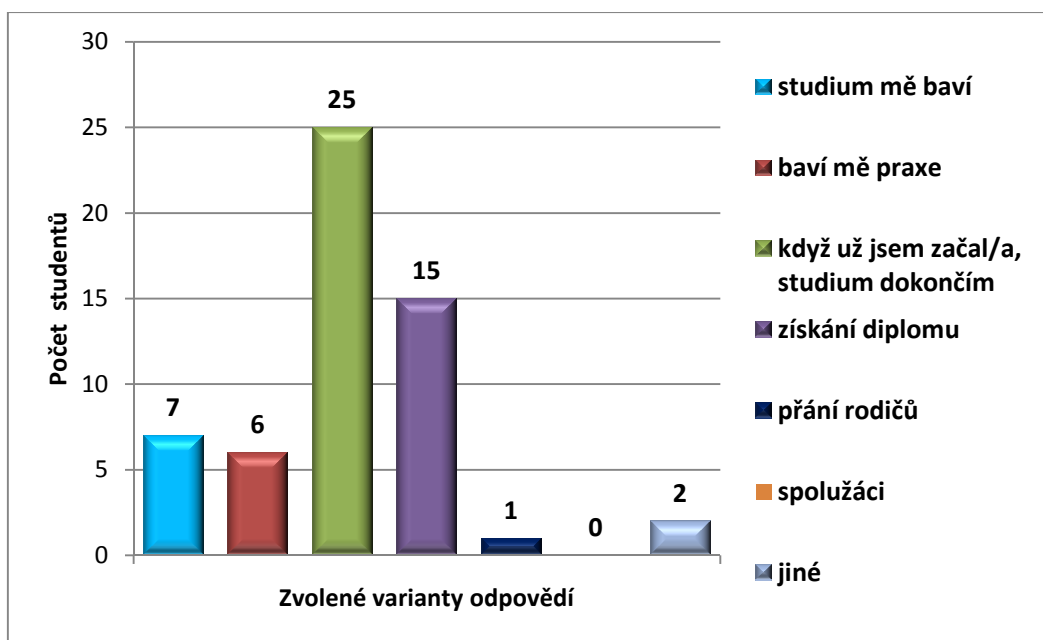
Otázka č. 15: Kdyby existovalo navazující magisterské studium oboru ZSP, pokračovali byste v něm?

Obrázek č. 14 Graf rozhodnutí studentek o pokračování ve studiu oboru ZSP

Největší skupina dotazovaných respondentů by dále nepokračovala v navazujícím magisterském studijním oboru ZSP. Takto odpovědělo 21 respondentů (38 %). Dalších 19 respondentů (34 %) by v magisterském studiu pokračovalo. Zbýlých 16 respondentů (28 %) nemá ve svém rozhodnutí jasno.

Otázka č. 16: Co Vás nejvíce motivuje při studiu oboru ZSP?

Obrázek č. 15 Graf ukazující největší motivaci studentů oboru ZSP

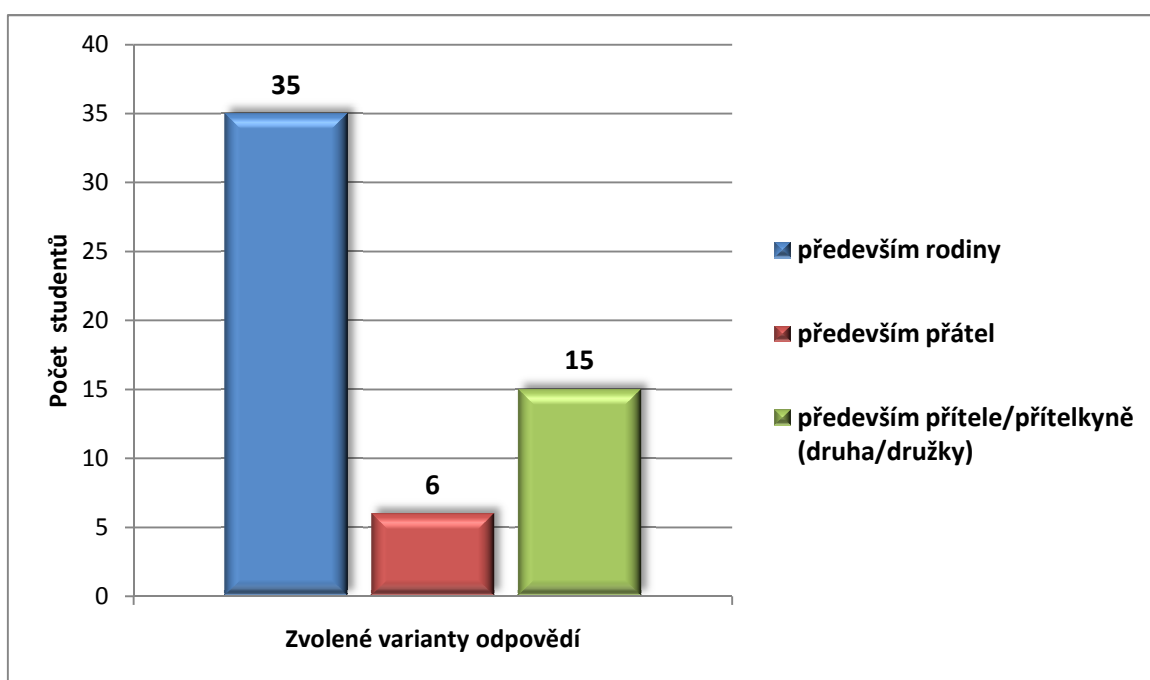
Tabulka č. 4 Vyhodnocení doplňujících odpovědí k variantě „jiné“

Odpovědi	n_i
Mojí motivací je můj přítel a možnost praxe při studiu.	1
Z počátku mě studium bavilo a motivovalo, ale nyní už mě nebaví, unavuje mě zdejší systém (nikdo nic neví).	1

Tato otázka byla polouzavřená, respondenti tak mohli u možnosti „jiné“ doplnit i textovou odpověď. **Jak je vidět z předchozího grafu, nejvíce respondentů zvolilo možnost „když už jsem začal/a, studium dokončím“.** Tuto možnost zvolilo **25 respondentů (45 %)**. Další největší motivací respondentů je **získání diplomu, což zvolilo 15 respondentů (26 %)**. 7 respondentů (13 %) uvedlo, že je studium oboru ZSP baví, 6 respondentů (10 %) odpovědělo, že je baví praxe, 1 respondenta (2 %) motivuje především

přání rodičů. Možnost „jiné“ zvolili 2 respondenti (4 %), jejichž odpovědi jsou uvedeny v tabulce č. 6. Jeden z těchto respondentů odpověděl, že jeho motivací je přítel a možnost praxe při studiu. Druhý odpověděl, že ho z počátku studium bavilo a motivovalo, ale nyní už ho nebaví, unavuje ho zdejší systém (nikdo nic neví).

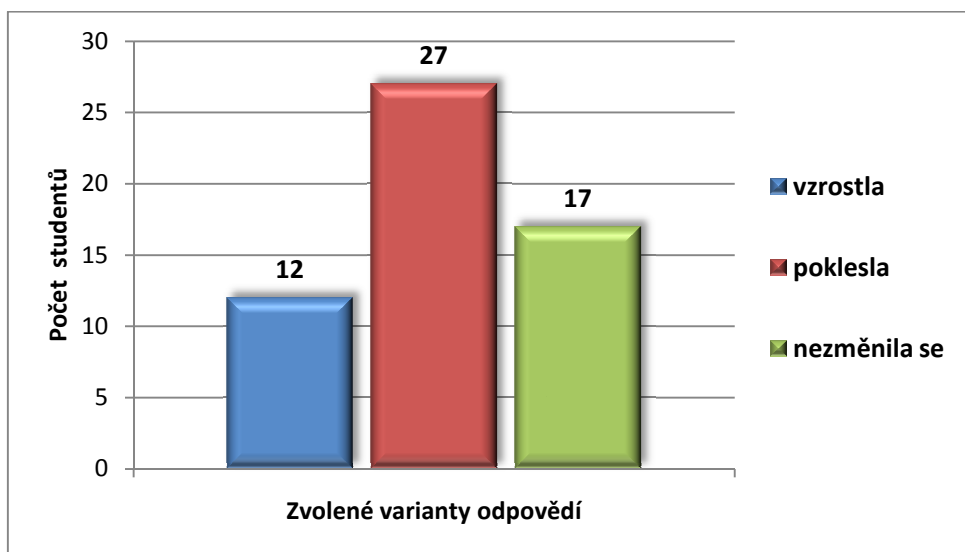
Otázka č. 17: Je pro Vás při Vašem studiu důležitá především podpora rodiny, přátel nebo přítele/kyně (druha/družky)?

Obrázek č. 16 Graf důležitosti určitých osob během studentova studia

Pro studenty je důležitá především podpora rodiny. Takto odpovědělo 35 respondentů (63 %). Pro 15 respondentů (27 %) je důležitá především podpora přítele/kyně (druha/družky). Zbýlých 6 respondentů (10 %) odpovědělo, že je pro ně důležitá především podpora přátel.

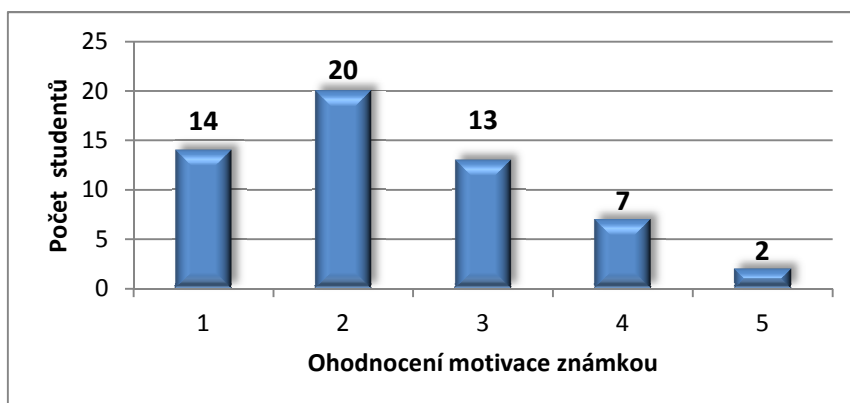
Otázka č. 18: Změnila se Vaše úroveň motivace v průběhu studia oboru ZSP?

Obrázek č. 17 Graf změny studentovi motivace v průběhu studia

Graf ukazuje, jak jsou na tom respondenti v průběhu studia s motivací. **Největší počet respondentů odpovědělo, že jejich úroveň motivace v průběhu studia oboru ZSP poklesla. Tuto možnost zvolilo 27 respondentů (48 %).** 17 respondentů (30 %) zvolilo možnost „nezměnila se“. U zbylých 12 respondentů (22 %) úroveň motivace v průběhu studia oboru ZSP vzrostla.

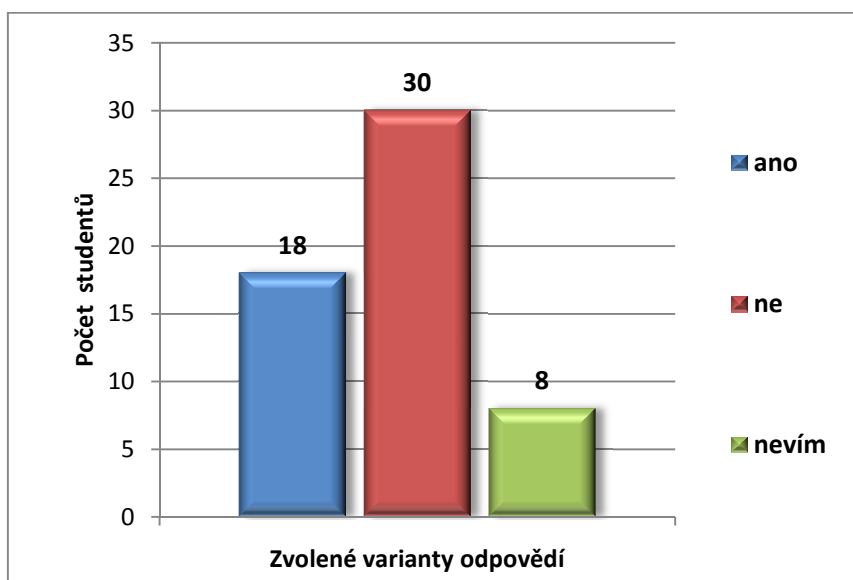
Otázka č. 19: Jak byste ohodnotili Vaší momentální celkovou motivaci k dokončení studia oboru ZSP? Oznámkujte (zakroužkováním) jako ve škole 1- 5.

Obrázek č. 18 Graf hodnocení celkové motivace k dokončení studia

U této otázky měli respondenti možnost zakroužkováním číslice, oznámkovat jejich momentální celkovou motivaci k dokončení studia oboru ZSP. Měli ji oznámkovat jako ve škole na stupnici od 1-5 s tím, že nejmenší číslo značilo nejlepší motivaci. **Z tabulky vyplývá, že jsou respondenti poměrně dosti motivováni k dokončení studia oboru ZSP, jelikož převažuje známkování v menších hodnotách. Možnost (neboli známku) „1“ zvolilo 14 respondentů (25 %), možnost „2“ zvolilo 20 respondentů (36 %).** Další možnost „3“ zvolilo 13 respondentů (22 %), možnost „4“ zvolilo 7 respondentů (13 %) a známkou „5“ ohodnotili momentální celkovou motivaci 2 respondenti (4 %).

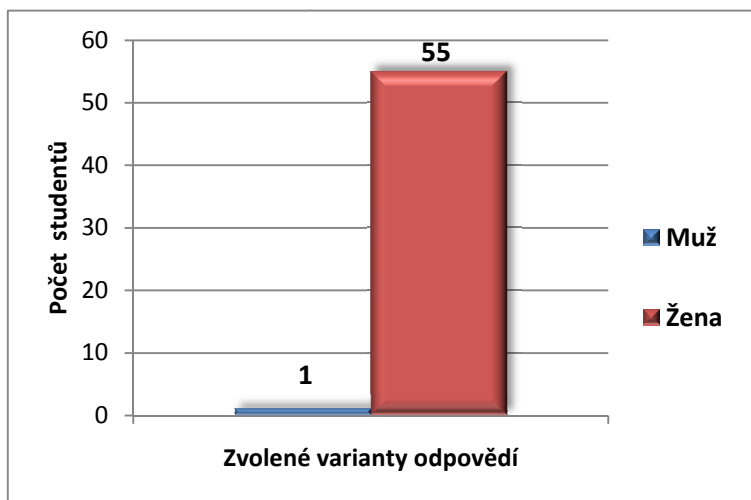
Otázka č. 20: Kdybyste se opět mohl/a rozhodnout pro výběr oboru studia, zvolil/a byste stejně?

Obrázek č. 19 Graf možného opětovného rozhodnutí o výběru oboru studia

Největší skupina respondentů odpověděla negativně. Opětovně by si tento obor ZSP nezvolilo celkem 30 respondentů (54 %). Skupina 18 respondentů (32 %) by si opět tento obor zvolila. Zbýlých 8 respondentů (14 %) zvolilo možnost „nevím“.

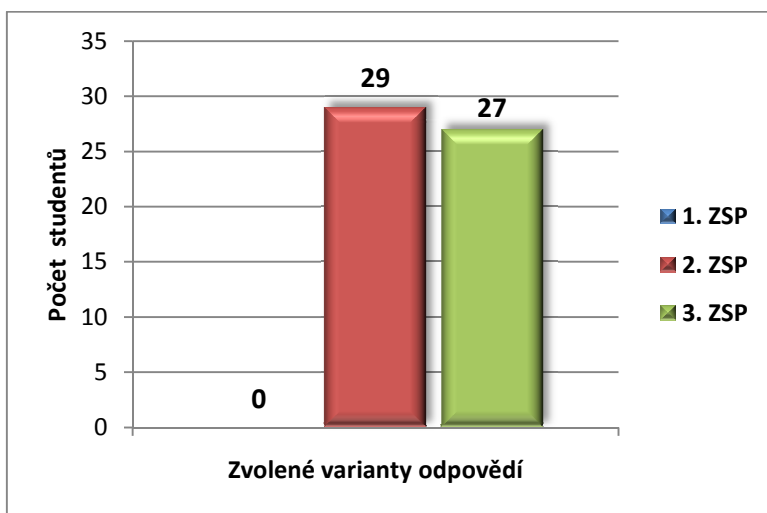
Otázka č. 21: Pohlaví:

Obrázek č. 20 Zastoupení pohlaví

Z celkového počtu 56 respondentů (100 %) byl pouze jeden muž (2 %), zbytek byly ženy (98 %).

Otázka č. 22: Ročník:

Obrázek č. 21 Zastoupení ročníků

Z celkového počtu 56 respondentů (100%) odpovídalo 29 studentů (52 %) z 2. ročníku ZSP a 27 studentů (48 %) z 3. ročníku ZSP. 1. ročník nezastupoval nikdo.

8 Diskuze

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké motivační faktory ovlivňují studenty při studiu oboru ZSP. S tím souvisely tři stanovené dílčí cíle a na ně navazující dvě výzkumné otázky. Pro splnění stanovených cílů bylo využito kvantitativního výzkumu formou nestandardizovaného dotazníku s vlastní konstrukcí. Celkem se zúčastnilo 56 studentů z druhého a třetího ročníku oboru ZSP a výsledky dotazníkového šetření jsou následující:

Jsou studenti spokojeni při studiu oboru ZSP?

Tohoto dílčího cíle se týkají otázky č. 2, 3, 4 z dotazníkového šetření. Z nich vyplývá, že studenti spokojeni se studiem oboru ZSP spíše nejsou. Na otázku č. 2 odpovědělo 32 respondentů, tedy (58 %), že obor ne zcela naplňuje jejich očekávání, přesto se však tomuto oboru v budoucnu věnovat chtějí.

Také nejpočetnější skupina respondentů, která odpovídala záporně, se objevila u otázky č. 3, kde se zjišťovalo, zda studenti postrádají určité předměty při studiu tohoto oboru. U této otázky byla nejvíce zastoupena možnost „ano“ kterou zvolilo 22 respondentů (39 %).

Otázka č. 4 se týkala spokojenosti studentů s velkou rozmanitostí studijních předmětů, kdy respondenti odpovídali opět záporně. Respondenti nejčastěji volili možnost „nevyhovuje, studium bych zaměřil/a spíše více sociálním směrem“. Takto odpovědělo 36 respondentů (64 %).

Jsou studenti spokojeni s odbornou praxí?

Odpověď na tuto otázku zjišťovaly otázky z dotazníku č. 9, 10, 11.

Z odpovědí na otázku č. 9 je jasné, že nejpočetnější skupina respondentů volila možnost „ne“, tedy že se jim nedostává dostatek odborných informací, které mohou následně uplatnit při školní praxi. Takto odpovědělo 31 respondentů (55 %).

Naopak na otázku č. 10 odpovědělo 44 respondentů (78 %) kladně. Otázka se týkala přínosu praxe pro studenty v průběhu studia. Pokud respondenti zvolili možnost „ano“, tedy že praxe přínosná je, mohli ji doplnit i o textovou odpověď. Z jejich četných odpovědí vyplývá, že je praxe pro studenty přínosná z mnoha hledisek, které jsou znázorněny v tabulce č. 5. Z tabulky je zřejmé, že praxe přináší studentům hlavně možnost dozvědět se, v čem spočívá náplň práce ZSP.

Další otázka č. 11 měla za úkol zjistit, jaký typ zařízení studentům o praxi více vyhovuje. Respondenti měli za úkol vybrat mezi sociálním nebo zdravotnickým zařízením. Početnější skupina respondentů zvolila možnost „v sociálním“. Takto odpovědělo 30 respondentů (54 %), avšak rozdíl ve volbě typu zařízení byl nepatrný.

Jaké motivační faktory mají na studenty vliv při studiu oboru ZSP a do jaké míry je ovlivňují?

Pro získání odpovědí na tuto otázku byly pomocí dotazníku zjišťovány informace otázkami č. 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.

Otázka č. 5, která se dotazovala studentů na jejich inspiraci vyučujícími, dopadla následovně: 45 respondentů, tedy (79 %) odpovědělo poměrně kladně. Zvolili možnost „ano, ale jen někteří“.

Dalším motivačním faktorem mohl být i studentův prostor pro sebevyjádření při výuce, čehož se týkala otázka č. 6. Z té vyplývá, že studentům na jejich sebevyjádření při výuce záleží, podle toho soudí, že jsou k něčemu užiteční a že někomu záleží na jejich postoji k dané problematice. Takto odpovědělo 30 respondentů (54 %).

Následující otázka č. 7 se táže studentů na motivaci praktickými školními vyučovacími hodinami (cvičeními). Z odpovědí respondentů je jasné, že jsou cvičeními „středně“ motivováni. Takto odpovědělo 22 respondentů (39 %).

Otázka č. 8 zjišťuje, jak jsou studenti motivováni finanční odměnou (stipendiem) za dobré studijní výsledky. Z odpovědí respondentů vyplývá, že stipendium motivačním faktorem spíše není, jelikož se odpovědi respondentů pohybovaly na stupnici především ve vyšších (negativních) hodnotách.

Otázka č. 12 se zabývá názorem studentů. Na otázku, jestli si studenti myslí, že finanční ohodnocení je adekvátní náplni práce ZSP, zvolili respondenti ve valné většině možnost „ne“. Tuto možnost zvolilo 50 respondentů (89 %).

Další otázka č. 13 se zabývala očekáváním nástupní čisté mzdy ZSP. Respondenti volili nejčastěji možnost „13 000 – 16 000 Kč“, kterou zvolilo 39 respondentů (69 %).

Na další otázku č. 14 respondenti odpovídali převážně záporně. Myslí si totiž, že ZSP se snadno neuplatní na trhu práce. Takto odpovědělo 27 respondentů (48 %).

Kdyby existovalo navazující magisterské studium ZSP, tak by v něm nejpočetnější skupina respondentů, tedy 21 (38%) nepokračovala. Tohoto se týkala otázka č. 15.

V další otázce č. 16 respondenti uvedli, že je při studiu nejvíce motivuje skutečnost, že když již studují, tak studium dokončí. Hned další největší motivací je získání diplomu.

Pro studenty je také při jejich studiu důležitá především podpora rodiny. Toto zkoumala otázka č. 17 a takto odpovědělo 35 respondentů (63 %).

Otázka č. 18 zkoumala změnu úrovně motivace v průběhu studia oboru ZSP. 27 respondentů (48 %) odpovědělo, že jejich motivace v průběhu studia oboru ZSP poklesla.

Celkovou motivaci studentů k dokončení studia oboru ZSP respondenti oznámkovali číslem 2 tzn., že jsou studenti poměrně dosti motivováni k dokončení studia.

Poslední otázka z dotazníku týkající se tohoto dílčího cíle se zabývá opětovným rozhodnutím pro výběr tohoto oboru. Nejpočetnější skupina respondentů odpověděla záporně a to tak, že by si již znovu tento obor ne zvolila. Takto odpovědělo 30 respondentů (54 %).

Výzkumné otázky:

VO1: Které motivační faktory vedou studenty ke studiu oboru Zdravotně-sociální pracovník?

Dle výsledků výzkumu vycházejícího z dílčích cílů je hlavním motivačním faktorem studentů především skutečnost, že když už studují, chtějí studium dokončit nebo získat diplom. Tyto odpovědi jsou poněkud překvapující a možná i alarmující. Většinou se předpokládá, že pokud si student vybere takto specifický obor náročný na jeho etickou výbavu a jeho předpoklady pro výkon budoucího povolání, bude studovat hlavně z důvodu zájmu o obor, nikoliv proto, že chce pouze získat diplom. Důležitou součástí studentova studia je i podpora rodiny. Z výzkumu vyplynulo, že rodina je považována za nejvíce stimulující skupinu lidí, která je pro studenta důležitá z hlediska podpory. Za další motivační faktor by se dle výzkumu dali považovat vyučující, kteří podle dotazníkového šetření studenty inspirují. Jednou z nejvíce motivujících faktorů je pro studenty jejich sebevyjádření při samotné výuce. Mají tak pocit sounáležitosti. Pokud však bereme v potaz finanční odměnu (stipendium) studentů, to motivačním faktorem pro studenty ve valné většině není. Průměrné hodnocení si zasloužila i studentova motivace praktickými školními vyučovacími hodinami (cvičeními). Studenti se také potýkají s dojemem, že ZSP nejsou dostatečně finančně odhodnoceni při výkonu svého povolání. Takto odpověděla značná většina respondentů. S tím souvisí i očekávaná čistá měsíční mzda 13 000 – 16 000 Kč. Jedním z motivačních faktorů může být i skutečnost, že se student po dostudování VŠ snadno uplatní na trhu práce, bohužel si značná většina respondentů myslí, že se ZSP snadno na trhu práce neuplatní.

Otázky související s prognózou studentova studia, jestli se jeho motivace v průběhu studia změnila nebo jestli by dále pokračoval ve studiu tohoto oboru, respondenti odpovídali především záporně. Zjišťování faktu, zda by si opětovně zvolili obor ZSP, dopadlo taktéž nepříznivě.

Co se týká celkové spokojenosti studentů při studiu oboru ZSP, ta se ubírá rovněž negativním směrem, což může mít na studenty špatný vliv. Kromě toho obor ZSP studentovo očekávání zcela nenaplnil a studenti se potýkají s jistou nespokojeností, která je způsobena nevyhovující skladbou studijních předmětů. I přes všechna negativa musíme brát v potaz, proč si studenti právě tento obor zvolili. Fakt, že si studenti vybrali právě tento obor především z důvodu ochoty pomáhat lidem, svědčí o jejich vnitřní motivaci. Tato motivace způsobuje vlastní vnitřní uspokojení, a jak je v teoretické části práce uváděno, vnitřní motivace je na rozdíl od vnější dlouhodobější. Proto lze usuzovat, že právě tento motiv je pro studenty ten nejdůležitější, díky němuž student překonává všechny nedostatky, které při studiu oboru ZSP pociťuje.

VO2: Ovlivňuje školní praxe motivační faktory studentů v průběhu studia?

Z výzkumu vyplynulo, že většina respondentů (78 %) praxi hodnotí kladně, avšak jisté rezervy v průběhu praxe existují. Jsou způsobeny především nedostatkem odborných informací neboli učiva poskytovaného studentům před zahájením jejich praxe. To má za následek nemožnost uplatnit dostatečné množství odborných informací posléze v praxi, díky čemuž se studenti při svých praxích mohou potýkat se znalostním deficitem, což může vést i ke studentově demotivaci. Typ zařízení na studenty razantní vliv nemá. Lze tak usuzovat z výsledků dotazníkového šetření, jelikož každé z typů zařízení (zdravotnické nebo sociální) bylo zvoleno téměř polovinou dotazovaných studentů.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá vybranými motivačními faktory, které vedou studenty ke studiu oboru ZSP. V průběhu studia na studenty působí mnoho faktorů, které mají vliv na jejich studium, avšak tato bakalářská práce obsahuje jen jejich zlomek. Je důležité si totiž uvědomit, že motivačních faktorů může být neomezené množství. Ve své podstatě, co člověk, to jiná potřeba a to jiný motivační faktor, který by potřebu uspokojoval, proto nelze udělat výčet všech existujících motivačních faktorů tak, aby si všichni studenti přišli v dotazníkovém šetření na své.

Ve výzkumné části byl zpracován dotazník pro studenty druhých a třetích ročníků oboru ZSP. Z výzkumu vyplynulo, že spousta studentů není plně spokojeno s oborem ZSP ačkoli tuto práci v budoucnu dělat chtějí. Z výzkumu je také zřejmé, že jisté nedostatky, které studenti při svém studiu pocítují, jsou způsobeny především z vnějšku. Je rovněž znát, že se studenti „perou“ s jistým rozporem vnitřní a vnější motivace, kdy oni sami z vnitřku poměrně motivováni jsou, avšak z vnějšku je jejich motivace podkopávána nespokojeností s obsahem oboru ZSP. Jejich nespokojenost se týká především skladby studijních předmětů, nedostatku odborných informací získaných z vyučovacích hodin, které pak následně mohou uplatnit v praxi, malé finanční ohodnocení budoucí profese nebo obtížnost se uplatnit po dostudování oboru na trhu práce.

Na druhou stranu je pozitivní, že studenti obor chtějí dostudovat, ať už z jakéhokoli důvodu. Často byla zmiňována touha pomáhat lidem.

Přínosem mé bakalářské práce jsou zjištěná data o motivaci, získaná od respondentů, která mohou vést k dalšímu možnému zefektivnění studijního oboru. Doufám také, že tato bakalářská práce dosáhla stanoveného cíle a bude nápomocná dalším čtenářům při získávání informací o studijním oboru ZSP.

Seznam bibliografických citací

- 1) ARMSTRONG, Michael. *Řízení lidských zdrojů*. 10. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1407-3.
- 2) ČAČKA, Otto. *Psychologie duševního vývoje dětí a dospělých s faktory optimalizace*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 978-80-7239-060-1.
- 3) ČAPEK, Robert. *Třídní klima a školní klima*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2742-4.
- 4) DAIGELER, Thomas. *Vedení lidí v kostce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 80-247-2158-9.
- 5) GULOVÁ, Lenka. *Sociální práce: Pro pedagogické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3379.
- 6) HROZENSKÁ, Martina a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. *Sociální péče o seniory*. 1. vyd. Praha 7: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4139-0.
- 7) HARGAŠOVÁ, Marta et al. *Skupinové poradenství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2642-7.
- 8) HOSPODÁŘOVÁ, Ivana. *Kreativní management v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1737-1.
- 9) HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce*. Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.
- 10) KELLER, Kevin Lane a Philip KOTLER. *Marketing management*. 12. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1359-5.
- 11) KOLÁŘ, Zdeněk a Renata ŠIKULOVÁ. *Hodnocení žáků*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0885-X.
- 12) KOPECKÁ, Ilona. *Psychologie 2. díl: Učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3876-5.
- 13) KUTNOHORSKÁ, Jana, Martina CICHÁ a Radoslav GOLDMANN. *Etika pro zdravotně sociální pracovníky*. 1. vyd. Praha 7: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3843-7.

- 14) KUZNÍKOVÁ, Iva. *Sociální práce ve zdravotnictví*. 1. vyd. Praha 7: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3676-1.
- 15) MALÍKOVÁ, Eva. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3148-3.
- 16) MAREŠ, Jiří. *Pedagogická psychologie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0174-8.
- 17) MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-473-7.
- 18) MEŠKOVÁ, Marta. *Motivace žáků efektivní komunikací*. 1. vyd. Praha: Portal, 2012. ISBN 978-80-262-0198-4.
- 19) NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace chování*. 3. vyd. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-830-6.
- 20) PLAMÍNEK, Jiří. *Tajemství motivace: Jak zařídit, aby pro vás lidé rádi pracovali*. 2. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3447-7.
- 21) PLAMÍNEK, Jiří. *Vedení lidí, týmu a firem: Praktický atlas managementu*. 4. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3664-8.
- 22) PODLAHOVÁ, Libuše et al. *Didaktika pro vysokoškolské učitele: Vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4217-5.
- 23) PRICE, Geraldine a Pat MAIER. *Efektivní studijní dovednosti: Odemkněte svůj potenciál*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2527-7.
- 24) QUITT, Zdeněk a Pavel KUCHARSKY. *Česko-latinský slovník*. 2. vyd. Praha: Leda, 2003. ISBN 80-7335-032-7.
- 25) ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ. *Vyučovací metody na vysoké škole: Praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4152-9.
- 26) ŘEZNÍČEK, Ivo. *Metody sociální práce*. 1. vyd. Praha: Slon, 2000. ISBN 80-85850-00-1.
- 27) SLAVÍK, Milan et al. *Vysokoškolská pedagogika: Pro odborné vzdělávání*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4054-6.

- 28) SMEJKAL, Vladimír a Hana BACHRACHOVÁ. *Velký lexikon společenského chování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1560-5.
- 29) SOKOL, Radek a Věra TREFILOVÁ. *Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-316-4.
- 30) TURECKIOVÁ, Michaela. *Řízení a rozvoj lidí ve firmách*. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0405-6.
- 31) VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: Dětství, dospělost, stáří*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.
- 32) VOCHOZKA, Marek et al. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4372-1.
- 33) ZACHOVÁ, Eva a Jitka ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ. *Základy psychologie pro zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4062-1.
- 34) Česká republika. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, 37. ISSN 1211-1244. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=108/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- 35) Česká republika. Zákon č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů: zákon o nelékařských zdravotnických povoláních. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, 30. ISSN 1211-1244. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=96/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- 36) EHLER, Edvard. Obor "Zdravotně-sociální pracovník". *Univerzita Pardubice* [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.upce.cz/studium/obory-detail.html?obor=438>
- 37) KRHUTOVÁ, Lenka. Obor Zdravotně sociální pracovník B5350 (bakalářský, prezenční). *Ostravská Univerzita* [online]. 2015, 19. 01. 2011 [cit. 2015-04-07]. Dostupné z: <http://www.osu.cz/index.php?kategorie=888&id=7933>

Seznam příloh

Příloha - Dotazník

Příloha – Dotazník

Vážení studenti,

jmenuji se Edita Ivančeviřová a jsem studentkou 3. ročníku oboru Zdravotně-sociální pracovník na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice. V současné době pracuji na bakalářské práci s názvem Motivační faktory studentů ke studiu oboru Zdravotně-sociální pracovník na FZS UPCE.

Tímto bych Vás, studenty a studentky oboru Zdravotně-sociální pracovník (dále jen ZSP), chtěla požádat o vyplnění dotazníku, který mi poslouží jako podklad ke zpracování mé bakalářské práce. Při vyplňování, prosím, **volte pouze jednu odpověď**. U některých otázek je ponechán prostor pro podrobnější doplnění Vašich odpovědí.

Dotazník je zcela **anonymní** a jeho výsledky budou použity pouze pro účely zpracování mé bakalářské práce.

Předem děkuji za Vaši trpělivost a čas strávený nad vyplňováním dotazníku.

1. Proč jste si vybral/a právě obor ZSP? Vyberte jen jednu nejzásadnější odpověď.

- a) zájem o obor
- b) chci pomáhat lidem
- c) rozhodla dostupnost školy (blízkost mého bydliště)
- d) obor mi byl doporučen známým
- e) bylo to přání mé rodiny
- f) nevěděl/a jsem, do čeho jdu, byla to pro mě výzva
- g) toto studium mi umožnilo navázat na střední školu
- h) rodinná tradice
- ch) na školu šli studovat mí kamarádi
- i) nepřijali mě na obor, o který jsem původně měl/a zájem
- j) zajímavá práce v budoucnu
- k) prestiž a image oboru
- l) jiné

2. Splňuje studium tohoto oboru Vaše očekávání a víte, že je to pro Vás to pravé?

- a) obor naplňuje má očekávání a vím, že **je** pro mě to pravé
- b) obor naplňuje má očekávání, ale zjistil/a jsem, že tento obor pro mě **není** to pravé
- c) obor ne zcela naplňuje má očekávání, přesto ale tuto práci v budoucnu dělat **chci**
- d) obor zcela nenaplňuje má očekávání a dnes vím, že tuto práci v budoucnu dělat **nechci**

3. Postrádáte některé předměty při studiu oboru ZSP? Pokud zvolíte odpověď ano, vypište, prosím, které.

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

4. Vyhovuje Vám množství a poměrně velká rozmanitost studijních předmětů, nebo byste raději dali přednost užšímu zaměření výuky?

- a) vyhovuje, mám tak všeobecný přehled
- b) vyhovuje, rád/a se učím novým věcem
- c) nevyhovuje, výuku bych zúžil/a na minimální možný počet studijních předmětů
- d) nevyhovuje, studium bych zaměřil/a spíše více sociálním směrem

5. Inspirují Vás vyučující?

- a) ano, všichni
- b) ano, ale jen někteří
- c) ne
- d) nevím

6. Je pro Vás důležité, aby Vám vyučující dali dostatek prostoru k sebevyjádření při výuce?

- a) rozhodně ano, zpětná vazba má vliv na moje soustředění a motivaci k pozornosti
- b) ano, podle toho soudím, že jsem k něčemu užitečný/á a že někomu záleží na mém postoji k dané problematice
- c) není to pro mě důležité

7. Motivují Vás praktické školní vyučovací hodiny (cvičení)?

Velmi motivují	1	2	3	4	5	Vůbec nemotivují
----------------	---	---	---	---	---	------------------

8. Motivuje Vás finanční odměna (stipendium) za dobré studijní výsledky?

Velmi motivuje	1	2	3	4	5	Vůbec nemotivuje
----------------	---	---	---	---	---	------------------

9. Dostává se Vám dostatek odborných informací při studiu oboru ZSP, které lze následně uplatnit při školní praxi?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

10. Je pro Vás praxe v průběhu studia přínosem? Pokud ano, uveďte, prosím, konkrétně.

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

11. Vyhovuje Vám praxe spíše v sociálním nebo zdravotnickém zařízení?

- a) v sociálním
- b) ve zdravotnickém

12. Jedním z motivačních faktorů k výkonu povolání je finanční odměna. Myslíte si, že finanční ohodnocení ZSP je adekvátní k jejich náplni práce a pracovnímu nasazení?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

13. Jakou nástupní čistou mzdu očekáváte po dokončení studia oboru ZSP?

- a) 9 000 - 12 000 Kč
- b) 13 000 – 16 000 Kč
- c) 17 000 – 20 000 Kč

14. Myslíte si, že ZSP se snadno uplatní na trhu práce?

- a) ano, informoval/a jsem se už před zahájením studia
- b) domnívám se, že ano
- c) ne
- d) nevím

15. Kdyby existovalo navazující magisterské studium oboru ZSP, pokračovali byste v něm?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

16. Co Vás nejvíce motivuje při studiu oboru ZSP?

- a) studium mě baví
- b) baví mě praxe
- c) když už jsem začal/a, tak studium dokončím
- d) získání diplomu
- e) přání rodičů
- f) spolužáci
- g) jiné, uveďte.....

17. Je pro Vás při Vašem studiu důležitá především podpora rodiny, přátel nebo přítele/kyně (druha/družky)?

- a) především rodiny
- b) především přátel
- c) především přítele/přítelekyně (druha/družky)

18. Změnila se Vaše úroveň motivace v průběhu studia oboru ZSP?

- a) vzrostla
- b) poklesla
- c) nezměnila se

19. Jak byste ohodnotili Vaší momentální celkovou motivaci k dokončení studia oboru ZSP? Označte (zakroužkováním) jako ve škole 1 – 5.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

20. Kdybyste se opět mohl/a rozhodnout pro výběr oboru studia, zvolil/a byste stejně?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

21. Pohlaví:

- a) žena
- b) muž

22. Ročník:

- a) 1. ZSP
- b) 2. ZSP
- c) 3. ZSP